

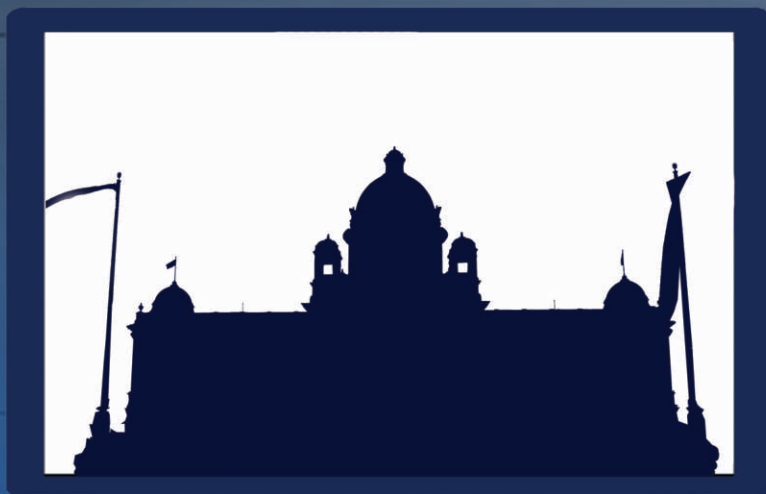

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПОЛИТИКУ ОДБРАНЕ
ИНСТИТУТ ЗА СТРАТЕГИЈСКА ИСТРАЖИВАЊА

ИНФОРМАТОР О СИСТЕМУ ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ИНФОРМАТОР О СИСТЕМУ ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Информатор о систему одбране Републике Србије

За издавача

Министарство одбране Републике Србије
Сектор за политику одбране
Институт за стратегијска истраживања
Мисија ОЕБС у Србији
Београд, 2011. година

Уређивачки одбор

др Катарина Штрбац, пуковник
мр Сава Савић, потпуковник
мр Тања Ристић
Ненад Димитријевић

Аутори

др Мирослав Митровић, потпуковник
Милан С. Милутиновић

Дизајн

comma | communications design

Дизајн корица

Медија центар „Одбрана“

Штампа

Оригинал

Тираж

500 примерака

ISBN 978-86-85207-60-0

This publication has been printed in the framework of OSCE Mission to Serbia's project "Consolidating Democratization Process in the Security Sector in Serbia", financially supported by the Swedish International Development Cooperation Agency.

Disclaimer: The views herein expressed are solely those of the authors and contributors and do not necessarily reflect the official position of the OSCE Mission to Serbia.

Објављивање ове публикације је омогућено у оквиру пројекта Мисије ОЕБС у Србији „Консолидација процеса демократизације у сектору безбедности у Србији“, који финансијски подржава Шведска агенција за међународну развојну сарадњу. Напомена: Ставови изречени у књизи припадају искључиво ауторима и њиховим сарадницима и не представљају нужно званичан став Мисије ОЕБС у Србији.

Увод	5
Основни појмови система одбране	7
Законско уређење система одбране	13
Стратегијско-доктринарни и плански документи	17
Надлежности државних органа у области одбране	19
Министарство одбране Структура и надлежности организационих целина	29
Војска Србије Организација, мисије и задаци, јединице и састави	59
Именик	93

ИНФОРМАТОР О СИСТЕМУ ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Институт за стратегијска истраживања (ИСИ) је научно-истраживачка установа Министарства одбране која делује у оквиру Сектора за политику одбране. Бави се истраживањима у области безбедности, одбране и војне историје. Формиран је 1. октобра 2006. године, обједињавањем Института ратне вештине и Војноисторијског института.

Одељење за стратегијске анализе и безбедносне интеграције, као део Института за стратегијска истраживања, између осталог, израђује стратегијске анализе и безбедносне процене, као и предлоге за практичну политику намењене доносиоцима одлука у систему одбране. Одељење врши процене степена угрожености, ризика и претњи по безбедност Републике Србије; анализира процесе и чиниоце у међународним односима од којих зависи безбедност и међународни положај Републике Србије; истражује начине прикључења и ангажовања Србије у међународним безбедносним организацијама; учествује у научноистраживачким пројектима сродних институција у земљи и иностранству; припрема и реализује научне и стручне скупове из области безбедности и одбране; учествује у реализацији наставног процеса у Војној академији и током обуке у Војсци Србије; припрема за публикавање књиге и часописе и израђује научно-информативну документацију.

ИНСТИТУТ ЗА СТРАТЕГИЈСКА ИСТРАЖИВАЊА

Незваног јунака 38, 11000 Београд,

Телефон: 011/2063-852

Телефакс: 011/3006-137

Интернет презентација: www.isi.mod.gov.rs

Електронска пошта: isi@mod.gov.rs .

Основни појмови норматива и надлежности

Појмови система одбране,
Министарства одбране и Војске Србије

Законско уређење система одбране

Стратегијско-доктринарни
и плански документи

Надлежности државних
органа у области одбране

Институт за стратегијска истраживања Сектора за политику одбране Министарства одбране од 2008. године успешно сарађује са Мисијом Организације за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) у Републици Србији. Сарадња се остварује на пројекту демократијације сектора безбедности чиме се доприноси развоју капацитета цивилно-војних односа, демократије, цивилне контроле Војске Србије и спровођењу даље реформе сектора безбедности.

Уважавајући сложеност и величину система одбране, као и низ законских, подзаконских аката и стратегијских докумената којима је он уређен, уочена је потреба за обједињавањем информација од значаја за систем одбране. Са друге стране, препозната је важност потребе да посланици у Народној скупштини Републике Србије буду на пригодан начин и у прихватљивој форми информисани о свим питањима од значаја за њихов рад. Информатор о систему одбране је стога намењен посланицима Народне скупштине Републике Србије и стручним службама Народне скупштине ради квалитетнијег сагледавања законског и стратегијског оквира, као и добијања основних појмова о организацијској структури и делокругу Министарства одбране и Војске Србије.

Основни појмови обрађени у Информатору

- систем одбране
- Министарство одбране
- Војска Србије

Систем одбране

Појам система одбране Републике Србије, као дела ширег система националне безбедности, прецизно је одређен *Стратегијом одбране Републике Србије*¹ и *Законом о одбрани*.² Као субјекти система одбране наведени су: „грађани, државни органи, привредна друштва, друга правна лица, предузетници и Војска Србије”.³ Систем одбране је конципиран Стратегијом одбране Републике Србије. Имајући у виду намену овог Информатора који треба да буде корисно помоћно средство у рукама народних посланика, при вршењу функције демократске и цивилне контроле ресора одбране, као и теме са којима се посланици у свом раду најчешће срећу, аутори су се определили за ужи приступ – детаљно представљање двеју централних институција које чине окосницу система одбране: Министарства одбране и Војске Србије.

Министарство одбране

Министарство одбране (МО) образовано је *Законом о министарствима*. Истим законом одређен је и његов делокруг.⁴ Као орган државне управе, Министарство одбране обавља послове „који се односе на политику одбране и стратегијско планирање”. Осим наведеног, делокруг Министарства одбране обухвата и:

- ¹ „Систем одбране Републике Србије део је система националне безбедности и представља јединствену, структурно уређену и функционалну целину снага и субјеката одбране чији је циљ заштита одбрамбених интереса Републике Србије”, *Одлука о усвајању Стратегије одбране Републике Србије*, Члан 5, Службени гласник Републике Србије, 88/09, 26. 10. 2010. (У даљем тексту: „*Стратегија одбране РС*”)
- ² „Систем одбране је део система националне безбедности и јединствен облик организовања припрема за извршавање задатака одбране, спровођења мера и радњи за рад грађана, државних органа, привредних друштава и других правних лица за употребу Војске Србије и других снага одбране у ратном и ванредном стању”, *Закон о одбрани*, Члан 4, Службени гласник Републике Србије, 116—07, 11. 12. 2007, измене и допуне Сл. гласник РС 88—09, 26. 10. 2009. (У даљем тексту: „*Закон о одбрани*”)
- ³ *Закон о одбрани*, Члан 2, став 5.
- ⁴ *Закон о министарствима*, Члан 4, Службени гласник Републике Србије 65/08, 05. 07. 2008. и Сл. гласник Републике Србије 16/11 од 11.03.2011. (У даљем тексту: „*Закон о министарствима*”)

- међународну сарадњу у области одбране и војне сарадње;
- планирање и припремање мобилизације грађана, државних органа, привредних друштава, других правних лица, предузетника и Војске Србије за извршавање задатака у ванредном и ратном стању;
- учешће у цивилној заштити и обучавање за одбрану земље;
- израду аката и планских докумената којима се планирају мере и радње за рад грађана, државних органа, привредних друштава и других правних лица и за употребу Војске Србије и других снага одбране у ванредном и ратном стању;
- склоништа;
- војну обавезу, радну обавезу и материјалну обавезу;
- службу осматрања и обавештавања;
- организовање веза и криптозаштите за потребе државних органа и Војске Србије;
- усклађивање организације веза и информатичких и телекомуникационих система у Републици Србији за потребе одбране;
- уређивање и припремање територије Републике Србије за потребе одбране;
- планирање, организовање и припремање цивилне заштите у случају ванредног и ратног стања;
- истраживање, развој, производњу и промет наоружања и војне опреме;
- опремање и наоружавање Војске Србије и других снага одбране;
- безбедност значајну за одбрану;
- војно школство;
- научноистраживачки рад значајан за одбрану;
- статусна и друга питања професионалних припадника Војске Србије и
- друге послове одређене законом којим се уређује одбрана и другим законима.

Законом о министарствима, као органи у саставу Министарства одбране наведени су Инспекторат одбране, Војна служба безбедности и Војно-обавештајна служба⁵ и одређен је њихов делокруг. Чланом 39. истог закона, одређено је да Министарство одбране врши надзор над радом Центра за разминирање.

Војска Србије

Војска Србије (ВС) дефинисана је *Законом о одбрани и Законом о ВС* као организована оружана снага која брани земљу од оружаног угрожавања споља и извршава друге мисије и задатке⁶, у складу са

5 Данашњи званичан називи „Војнобезбедносна агенција“ и „Војнообавештајна агенција“ усвојени су касније, те је то узрок мањег терминолошког одступања (прим. аут).

6 Мисије и задаци Војске Србије прописани су Стратегијом одбране РС, у поглављу посвећеном структури система одбране. Стратегија одбране РС, 5.1.

Уставом, законом и принципима међународног права који регулишу употребу силе.⁷ Она је такође „носилац борбених операција и свих других облика оружаног супротстављања, чија је надлежност утврђена Уставом и законом”. Војска Србије „обједињава све учеснике у оружаним операцијама и командује свим снагама које изводе борбена дејства у ратном и ванредном стању на основу закона, а у складу с Доктрином Војске Србије”.⁸

Председник Републике или министар одбране, по овлашћењу председника Републике, може одлучити да Војска Србије пружи помоћ ради заштите живота и безбедности људи и имовине, заштите животне средине или из других разлога утврђених законом⁹.

Законско уређење система одбране

Систем одбране Републике Србије уређен је Уставом¹⁰ (као највишим правним актом) и већим бројем закона:

- Уставним законом за спровођење Устава Републике Србије;¹¹
- Законом о Народној скупштини;¹²
- Законом о председнику Републике;¹³
- Законом о Влади;¹⁴
- Законом о министарствима;¹⁵
- Законом о одбрани од 11. децембра 2007. године,¹⁶ измењеним и допуњеним 26. октобра 2009. године;¹⁷
- Законом о Војсци Србије од 11. децембра 2007. године,¹⁸ измењеним и допуњеним 26. октобра 2009. године;¹⁹
- Законом о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије;²⁰

7 Закон о одбрани, Члан 4. и Закон о Војсци Србије, Члан 2, Службени гласник Републике Србије, 116—07, 11. 12. 2007 (у даљем тексту: „Закон о Војсци Србије”).

8 Закон о одбрани, Члан 31.

9 Закон о Војсци, Члан 2, став 2.

10 Устав Републике Србије, Службени гласник Републике Србије, 83/06, 30.9.2006.

(У даљем тексту: “Устав Републике Србије”)

11 Уставни закон за спровођење Устава Републике Србије, Службени гласник Републике Србије, 98/06, 10. 11. 2006. (У даљем тексту: „Уставни закон за спровођење Устава РС”)

12 Закон о Народној скупштини, Службени гласник Републике Србије, 9-10, 26. 02. 2010. (У даљем тексту: „Закон о народној скупштини”)

13 Закон о председнику Републике, Службени гласник Републике Србије, 111-07, 3. 12. 2007.

(У даљем тексту: „Закон о председнику Републике”).

14 Закон о Влади, Сл. гласник Републике Србије, 55/05, 22. 06. 2005. и 16/11 од 11. 03. 2011. (У даљем тексту: „Закон о Влади”).

15 Закон о министарствима, Сл. гласник Републике Србије, 65/08, 5.7.2008. и 16/11 од 11. 03. 2011.

16 Закон о одбрани, Службени гласник Републике Србије, 116-07, 88/09, 88/09-др. закон и 104/09-др. закон

17 Закон о изменама и допунама Закона о одбрани, Службени гласник Републике Србије, 88-09, 26. 10. 2009.

18 Закон о Војсци Србије, Службени гласник Републике Србије, 116-07, 11.12.2007.

19 Закон о изменама и допунама Закона о Војсци Србије, Службени гласник Републике Србије, 88-09, 26. 10. 2009.

20 Закон о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије, Службени гласник Републике Србије, 88-09, 26.10.2009. (У даљем тексту: „Закон о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије.”)

- Законом о Војнобезбедносној и Војнообавештајној агенцији;²¹
- Законом о војној, радној и материјалној обавези²² и
- Законом о цивилној служби.²³

Утицај најважнијих правних аката на систем одбране

Устав Републике Србије прописује да Република Србија уређује и обезбеђује одбрану и безбедност грађана, као и мере за случај ванредног стања.²⁴ Допушта да се слобода кретања и настањивања и право да се напусти Република Србија могу ограничити законом, ако је то неопходно ради одбране Републике Србије.²⁵ Појединим члановима надаље су одређене надлежности Народне скупштине и председника Републике у области одбране,²⁶ које су детаљаније уређене Законом о народној скупштини, Законом о председнику Републике, Законом о одбрани и Законом о Војсци Србије. У најширем оквиру, прописана је надлежност Војске Србије – да брани земљу од оружаног угрожавања споља и извршава друге мисије и задатке, у складу са Уставом, законом и принципима међународног права који регулишу употребу силе.²⁷ Употреба Војске Србије ван граница Републике Србије дозвољена је само по одлуци Народне скупштине.²⁸ Устав прописује да је Војска Србије под демократском и цивилном контролом, као и да се о Војсци Србије доноси закон.²⁹ Устав забрањује да припадници Војске буду чланови политичких странака.³⁰

Уставним законом о спровођењу Устава (од 11. новембра 2006. године) прописани су општи рок за усклађивање до тада важећих закона са одредбама новоусвојеног Устава РС (31. децембар 2008. године),³¹ као и рок за усклађивање осталих републичких прописа са Уставом (90 дана од дана ступања на снагу закона).³² Ови рокови важили су и за усклађивање закона и прописа из области одбране.

Закон о Народној скупштини, у поглављу о надлежностима Народне скупштине, прописује да НС РС, као носилац уставотворне и законодавне власти, између осталог, потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог

21 Закон о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији, Службени гласник Републике Србије, 88—09, 26.10.2009. (У даљем тексту: „Закон о Војнобезбедносној агенцији и Војнообавештајној агенцији“)

22 Закон о војној, радној и материјалној обавези Службени гласник Републике Србије, 88/09, 95/10.

23 Закон о цивилној служби, Службени гласник Републике Србије, 88—09, 26.10.2009. (У даљем тексту: „Закон о цивилној служби“)

24 Устав Републике Србије, Члан 97.

25 Устав Републике Србије, Члан 39.

26 Надлежност Народне скупштине да усваја Стратегију одбране (Устав Републике Србије, Члан 99, став 9) и надлежност председника Републике да, у складу са законом, командује Војском и поставља, унапређује и разрешава официре Војске Србије (Устав РС, Члан 112).

27 Устав Републике Србије, Члан 139.

28 Устав Републике Србије, Члан 140.

29 Устав Републике Србије, Члан 141.

30 Устав Републике Србије, Члан 55.

31 Уставни закон о спровођењу Устава РС, Члан 15.

32 Уставни закон о спровођењу Устава РС, Члан 16

потврђивања, одлучује о рату и миру и проглашава ратно и ванредно стање, надзире рад служби безбедности, доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије, те усваја стратегију одбране.³³ Кроз механизме парламентарне контроле рада извршне власти, контролише се и рад ресора одбране. Најмање једном годишње, Влада подноси Народној скупштини извештај о раду. Народна скупштина врши контролу над радом Владе или члана Владе (укључујући и министра одбране) постављањем посланичког питања, подношењем интерпелације, гласањем о неповерењу Влади или поједином члану Владе и образовањем анкетног одбора.³⁴ Закон о Народној скупштини прописује постојање сталних и привремених радних тела,³⁵ међу којима важну улогу има Одбор за одбрану и безбедност Народне Скупштине.

Закон о председнику Републике. Будући да су надлежности председника Републике у области одбране одређене Уставом Републике Србије и Законом о одбрани³⁶, Закон о председнику Републике прописује надлежности председника Народне скупштине у области одбране и командовању Војском Србије, у време када председник Републике поднесе оставку, буде разрешен или спречен да обавља своју функцију.³⁷ Закон о председнику Републике такође прописује да председник Републике указом даје одликовања и поставља, унапређује и разрешава официре Војске Србије, а своје надлежности у области одбране остварује доношењем одлука, правила, наредаба, наређења и других правних аката који су одређени законом.³⁸

Закон о Влади одређује Владу као носиоца извршне власти у Републици Србији. Влада утврђује и води политику Републике Србије у оквиру Устава, закона и других општих аката Народне скупштине. Влада којој је престао мандат и која врши само текуће послове, може у изузетним и прецизно наведеним случајевима предлагати Народној скупштини законе и друге опште акте и доносити прописе, између осталог и „уколико то налажу интереси одбране”³⁹ Министар који је поднео оставку и који врши текуће послове док му не престане мандат само изузетно може доносити прописе, „уколико то налажу интереси одбране”.⁴⁰

Законом о министарствима успостављена су министарства у Влади Републике Србије, међу којима и Министарство одбране. Садржај одредби Закона о министарствима којима је успоставље-

33 Закон о Народној скупштини, Члан 15. .

34 Закон о Народној скупштини, Члан 56.

35 Закон о Народној скупштини, Члан 27.

36 Видети страну 20.

37 Закон о председнику Републике, Члан 17.

38 Закон о председнику Републике, Члан 24.

39 Закон о Влади, Члан 17.

40 Закон о Влади, Члан 24.

но Министарство одбране детаљније је обрађен у уводном делу приручника, при објашњењу појма „Министарство одбране”.

Законом о одбрани уређени су систем одбране Републике Србије, надлежности државних органа и Војске Србије у одбрани, права и дужности државних органа, аутономних покрајина, јединица локалне самоуправе, грађана, привредних друштава, других правних лица и предузетника у одбрани, као и друга питања од значаја за одбрану.

Законом о Војсци Србије уређени су положај и надлежност Војске Србије, организација, састав и начела деловања Војске Србије, специфичности обављања војне службе, командовање и руковођење Војском Србије, чиновни и звања у Војсци Србије, симболи и обележја Војске Србије, војни празници, верска служба, одговорност за штету коју причини Војска Србије, демократска и цивилна контрола, јавност рада, канцеларијско пословање у Војсци Србије, служба у Војсци Србије и друга питања од значаја за Војску Србије.

Законом о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије уређени су употреба и припрема Војске Србије и других снага одбране за учешће у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије, права и обавезе надлежних органа и учесника у тим операцијама, финансирање трошкова учешћа и друга питања за извршавање мисија и задатака у очувању безбедности и мира у свету и пружању хуманитарне помоћи другим државама у кризним ситуацијама.

Законом о Војнобезбедној агенцији и Војнообавештајној агенцији уређени су „надлежности, послови, задаци, овлашћења, надзор и контрола Војнобезбедносне агенције (у даљем тексту: ВБА) и Војнообавештајне агенције (у даљем тексту: ВОА), сарадња, као и друга питања од значаја за њихов рад”.⁴¹

Законом о војној, радној и материјалној обавези уређени су: „војна обавеза; регрутна обавеза; обавеза служења војног рока и добровољно служење војног рока са оружјем; резервни састав; путовање и боравак војних обвезника у иностранству; право на накнаде за вршење војне обавезе; евиденција војних обвезника; радна обавеза у државним органима и правним лицима од значаја за одбрану; радна обавеза у јединицама радне обавезе; материјална обавеза грађана, привредних друштава, других правних лица и предузетника у ванредном и ратном стању, као и друга питања од значаја за војну, радну и материјалну обавезу”.⁴²

41 Закон о Војнобезбедној агенцији и Војнообавештајној агенцији, Члан 1.

42 Закон о војној, радној и материјалној обавези, Члан 1.

Законом о цивилној служби уређени су „остваривање права на приговор савести лица која подлежу војној обавези; извршавање војне обавезе у цивилној служби; права и обавезе лица која се упућују у цивилну службу; права и обавезе органа, организација, установа и јединица у чијој је надлежности спровођење цивилне службе; вршење цивилне службе; обука лица у цивилној служби; контрола вршења цивилне службе; резервни састав; накнаде за вршење цивилне службе; евиденција, надзор и финансирање цивилне службе; врсте и висина казни за неизвршавање обавеза у цивилној служби, као и друга питања од значаја за цивилну службу”.⁴³

Стратегијско-доктринарни и плански документи

Најважнији стратегијско-доктринарни и плански документи у области одбране одређени су Законом о одбрани.⁴⁴

Основни стратегијско-доктринарни документи у области одбране су: *Стратегија националне безбедности Републике Србије*,⁴⁵ *Стратегија одбране Републике Србије*,⁴⁶ *Доктрина Војске Србије*⁴⁷ и *Стратегијски преглед одбране Републике Србије*.⁴⁸

Стратегија националне безбедности Републике Србије је јавни документ којим се домаћој и међународној јавности представљају основна стратешка опредељења Републике Србије. Усваја је Народна скупштина, на предлог Владе. Као таква, она представља највиши стратешки документ у области безбедности, чијом реализацијом се штите национални интереси Републике Србије од изазова, ризика и претњи безбедности, у различитим областима друштвеног живота.

Стратегија националне безбедности даје анализу окружења Републике Србије, идентификује изазове, ризике и претње безбедности, утврђује националне интересе, одређује циљеве, основна начела и елементе политике националне безбедности и дефинише структуру, начела функционисања и одговорности у оквиру система безбедности. Она представља основ за израду стратегијских докумената у свим областима друштвеног живота и функциони-

⁴³ Закон о цивилној служби, Члан 1.

⁴⁴ Закон о одбрани, Члан 7.

⁴⁵ Одлука о усвајању Стратегије националне безбедности Републике Србије, Службени гласник Републике Србије, 88/09, 26. 10. 2010.

⁴⁶ Одлука о усвајању Стратегије одбране Републике Србије, Службени гласник Републике Србије, 88/09, 26. 10. 2010.

⁴⁷ Доктрина Војске Србије (акт председника Републике ВК ПРС бр. 3-2/10 од 25.02.2010.године)

⁴⁸ Стратегијски преглед одбране Републике Србије (Закључак Владе 05 бр. 80-1540/09-1 од 19.03.2009. године.

сања државних органа и институција, ради очувања и заштите безбедности грађана, друштва и државе.

Стратегија одбране Републике Србије је највиши стратешки документ у области одбране којим се дефинишу ставови о безбедном окружењу, одбрамбеним интересима, мисијама и задацима Војске Србије, структура и функционисање система одбране. Усваја је Народна скупштина, на предлог Владе Републике Србије, а припрема је Министарство одбране.⁴⁹ Заснива се на Уставу Републике Србије, Стратегији националне безбедности и опредељењу Републике Србије да кроз мир и стабилност доприноси јачању безбедности.

Доктрина Војске Србије је основни документ у којем се дефинишу општа опредељења о војној делатности, организовању, припремама, употреби и обезбеђењу Војске Србије у миру, ратном и ванредном стању, у складу с Уставом и Стратегијом одбране Републике Србије;

Усваја је председник Републике, на предлог министра одбране, а заснива се на Стратегији одбране Републике Србије.⁵⁰

Основни плански документи у области одбране су: *Дугорочни план развоја система одбране Републике Србије, Стратешки преглед одбране Републике Србије и План одбране Републике Србије.*

Дугорочни план развоја система одбране Републике Србије је документ планирања одбране који усваја Народна скупштина, на предлог Владе, а на основу нацрта израђеног у Министарству одбране. Дугорочним планом развоја дефинишу се стратешка опредељења за развој система одбране Републике Србије, потребне способности Војске Србије, садржај и динамика организационих промена, развој људских и материјалних ресурса, финансирање система одбране и друга питања за функционисање система одбране, у складу с мисијама и задацима у одбрани Републике Србије;

Стратегијски преглед одбране Републике Србије је полазни програмски документ који усваја Влада Републике Србије, на предлог Министарства одбране. Сагласност на Нацрт стратегијског прегледа одбране даје председник Републике.

Овим програмским документом дефинишу се средњорочно планирање одбране, ефикасно управљање ресурсима одбране, транспарентност послова одбране и изградња претпоставки за демократску и цивилну контролу, професионализацију и ефикасност Војске Србије у извршавању додељених мисија и задатака;

49 Закон о Народној скупштини, Члан 15, став 9.

50 Закон о одбрани, Члан 31.

План одбране Републике Србије један је од основних планских докумената у области одбране. План одбране Републике Србије припрема Министарство одбране и предлаже Влади која је надлежна да га усвоји.⁵¹ Надлежност да нареди спровођење Плана има председник Републике.

План мобилизације Војске Србије и План употребе Војске Србије су плански документи које усваја председник Републике Србије (за разлику од већине осталих планских докумената које усвајају Народна скупштина или Влада). Нацрте ова два документа израђује Генералштаб ВС, а председнику Републике предлаже министар одбране.⁵²

Надлежности државних органа у области одбране

Народна скупштина

Народна скупштина доноси законе и друга општа акта у области одбране и остварује демократску и цивилну контролу Војске Србије.⁵³

Народна скупштина у области одбране:

- одлучује о рату и миру и проглашава ратно и ванредно стање;
- усваја Стратегију националне безбедности Републике Србије;
- усваја Стратегију одбране Републике Србије;
- усваја Дугорочни план развоја система одбране Републике Србије;
- доноси законе о потврђивању међународних уговора у области одбране и војне сарадње;
- прописује мере одступања од људских и мањинских права у ратном и ванредном стању;
- усваја годишњи извештај Владе о стању припрема за одбрану;
- одлучује о употреби Војске Србије ван граница Републике Србије;
- одлучује о висини средстава за финансирање потреба одбране;
- разматра остваривање Плана одбране Републике Србије;
- надзире рад служби безбедности и
- врши друге послове одређене законом.

Када Народна скупштина није у могућности да се састане:

⁵¹ Закон о одбрани, Члан 12

⁵² Закон о одбрани, Члан 81, став 6.

⁵³ Закон о одбрани, Члан 9.

- одлуку о проглашењу ратног стања доносе заједно председник Републике, председник Народне скупштине и председник Владе;
- мере одступања од Уставом зајемчених људских и мањинских права у ратном стању заједно утврђују председник Народне скупштине, председник Републике и председник Владе;
- одлуку о проглашењу ванредног стања доносе заједно председник Републике, председник Народне скупштине и председник Владе, под истим условима као и Народна скупштина.⁵⁴

Председник Републике

Председник Републике, у складу са законом, командује Војском Србије.⁵⁵

Председник Републике у области одбране нарочито:

- подноси заједно с Владом Народној скупштини предлог за проглашење ратног и ванредног стања;
- даје сагласност на нацрт Стратегијског прегледа одбране Републике Србије;
- усваја Доктрину Војске Србије, на основу предлога министра одбране;
- наређује спровођење Плана одбране Републике Србије;
- утврђује основе мирнодопске и ратне организације Војске Србије, на основу предлога министра одбране;
- усваја План мобилизације Војске Србије;
- наређује спровођење мера приправности, општу и делимичну мобилизацију;
- усваја План употребе Војске Србије и наређује њену употребу;
- одлучује, у складу са законом, о упућивању припадника Војске Србије у мултинационалне операције, на основу одлуке Народне скупштине;
- доноси смернице за изградњу оперативне и функционалне способности Војске Србије;
- поставља и разрешава начелника Генералштаба Војске Србије, уз мишљење министра одбране;
- доноси правила која се односе на употребу Војске Србије, као и друга правила којима се уређује унутрашњи ред и правила службе у Војсци Србије и
- врши и друге послове одређене законом.

За обављање наведених послова, председник Републике доноси: указе, директиве, наређења, наредбе, смернице, одлуке, правила и друга акта.

⁵⁴ Закон о одбрани, Члан 10.

⁵⁵ Закон о одбрани, Члан 11.

Председник Републике образује **Војни кабинет** за послове из своје надлежности у области одбране.

Председник Републике своја овлашћења у области одбране може пренети на министра одбране, осим одлучивања о употреби Војске Србије, одлучивања о постављењима, унапређењима и разрешењима официра која су у надлежности председника Републике на основу закона и овлашћења за доношење стратегијско-доктринарних и планских докумената чије је доношење у законској надлежности председника Републике.

Влада Републике Србије

Према *Закону о Влади*, Влада предлаже Народној скупштини законе, буџет и друге опште и појединачне акте⁵⁶ (самим тим, она наступа као предлагач закона и општих аката из области одбране, као и буџетских средстава намењених одбрани). У надлежности Владе је да предложи председнику Републике увођење ванредног стања на делу територије Републике Србије и акте којима се предузимају мере у ванредном стању.⁵⁷ За време ратног стања, Влада може предложити председнику Републике да донесе акте у питањима из надлежности Народне скупштине.

Према Закону о одбрани, Влада утврђује и води политику одбране, предлаже и извршава законе и општа акта Народне скупштине која се односе на одбрану.⁵⁸

Влада у области одбране нарочито:

- подноси Народној скупштини заједно с председником Републике предлог за проглашење ратног и ванредног стања;
- предлаже Народној скупштини усвајање Стратегије националне безбедности Републике Србије, Стратегије одбране Републике Србије и Дугорочног плана развоја система одбране Републике Србије;
- усваја Стратејски преглед одбране Републике Србије, на основу предлога министра одбране;
- усваја План одбране Републике Србије, осим Плана употребе Војске Србије и Плана мобилизације Војске Србије;
- предлаже Народној скупштини доношење закона из области одбране, безбедности и Војске Србије;
- предлаже Народној скупштини доношење закона о потврђивању међународних уговора из области одбране и војне сарадње;

⁵⁶ Закон о Влади, Члан 2.

⁵⁷ Закон о Влади, Члан 40.

⁵⁸ Закон о одбрани, Члан 12

- доноси смернице за израду планова одбране и прописује упутство о методологији за израду планова одбране, на основу предлога министра одбране;
- подноси Народној скупштини годишњи извештај о стању припрема за одбрану;
- одобрава планове одбране органа државне управе и утврђује њихову организацију за рад у ратном и ванредном стању;
- прописује мере приправности државних органа, органа аутономних покрајина, органа јединица локалне самоуправе, привредних друштава, других правних лица и предузетника у случају ратног или ванредног стања;
- предлаже председнику Републике спровођење мера приправности и општу и делимичну мобилизацију, осим мобилизације Војске Србије;
- одлучује, у складу са законом, о упућивању особља цивилне заштите и запослених у органима државне управе у хуманитарне и друге активности у иностранство, на основу одлуке Народне скупштине;
- одлучује о одређивању правних лица који су од значаја за одбрану Републике Србије;
- одлучује о одређивању производа и услуга од посебног значаја за одбрану Републике Србије;
- одлучује о правима и дужностима органа у области просторног планирања и изградњи објеката од значаја за одбрану и Војску Србије и врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова значајних за одбрану Републике Србије;
- одлучује о оснивању и укидању војношколских и војних научно-истраживачких установа и о њиховом укључивању у образовни и научно-истраживачки систем Републике Србије;
- прописује начела и критеријуме за унутрашње уређење и систематизацију радних места у Министарству одбране, на основу предлога министра одбране;
- прописује критеријуме за распоређивање грађана и материјалних средстава за потребе одбране и попуне Војске Србије, на основу предлога министра одбране;
- прописује начела и критеријуме за организацију служби криптозаштите у Републици Србији, на предлог Министарства одбране;
- прописује начин и поступак спровођења мобилизације, осим мобилизације Војске Србије, као и начин и поступак извршавања војне, радне и материјалне обавезе у ратном и ванредном стању, на предлог Министарства одбране;
- прописује начин, поступак и мере заштите поверљивих проналазака значајних за одбрану, на предлог Министарства одбране;
- прати и усмерава истраживање, развој, производњу и промет наоружања и војне опреме;

- предузима мере за стварање, употребу, коришћење, обнављање и размештај резерви за потребе одбране и обезбеђује средства за финансирање посебних задатака у одбрани у случају ратног и ванредног стања, на основу предлога ресорних министарстава;
- одлучује о броју и распореду изасланстава одбране Републике Србије у иностранству, на основу предлога министра одбране;
- прописује организацију и рад службе осматрања и обавештавања и
- врши и друге послове одређене законом.

У ратном и ванредном стању, Влада спроводи одлуке Народне скупштине и председника Републике, које се односе на:

- функционисање државних органа, органа аутономних покрајина, органа јединица локалне самоуправе, привредних друштава, других правних лица и предузетника на територији Републике Србије;
- прелазак државних органа с мирнодопске на организацију утврђену за ратно и ванредно стање и њихово функционисање према плановима одбране и
- предузимање мера за извршавање међународних обавеза у вези с поступањем с ратним заробљеницима, страним држављанима и њиховом имовином.⁵⁹

Министарство одбране

Министарство одбране, у оквиру свог делокруга, предлаже и спроводи политику одбране, извршава законе и међународне уговоре, општа акта Народне скупштине, Владе и акта председника Републике из области одбране.⁶⁰

Министарство одбране обавља послове, који се односе на:

- процену ризика и претњи безбедности земље;
- израду нацрта Стратегије националне безбедности Републике Србије, Стратегије одбране Републике Србије и Дугорочног плана развоја система одбране Републике Србије и усвајање документа за њихову разраду;
- израду предлога Доктрине Војске Србије;
- израду предлога Стратегијског прегледа одбране Републике Србије;
- израду Средњорочног плана и програма развоја система одбране;
- израду предлога годишњег извештаја Владе о стању припрема за одбрану, с којим се сагласио председник Републике;

⁵⁹ Закон о одбрани, Члан 13.

⁶⁰ Закон о одбрани, Члан 14.

- израду нацрта закона из области одбране, безбедности и Војске Србије;
- израду нацрта закона о потврђивању међународних уговора у области одбране и војне сарадње;
- израду платформи за вођење преговора и закључивање међународних уговора у области одбране и војне сарадње и њихово извршавање;
- закључење уговора из области војног школства и обуке за одбрану земље са надлежним министарствима других држава у складу са законом;
- планирање и остваривање међународне сарадње из области одбране и војне сарадње;
- координирање израде нацрта Плана одбране Републике Србије, у складу с упутством Владе о методологији за израду планова одбране и предлагање Влади на усвајање;
- предлагање смерница за израду планова одбране и упутства о методологији за израду планова одбране;
- утврђивање предлога планова одбране других снага система одбране, који су у вези са Планом употребе Војске Србије;
- планирање, припремање и контролу мобилизације грађана, државних органа, органа аутономних покрајина, органа јединица локалне самоуправе, привредних друштава, других правних лица и предузетника и Војске Србије за извршавање задатака у ратном и ванредном стању;
- израду аката и планских докумената којима се планирају мере и радње за рад грађана, државних органа, привредних друштава, других правних лица и предузетника и за употребу Војске Србије и других снага одбране у ратном и ванредном стању;
- извршавање војне, радне и материјалне обавезе;
- извршавање одлука председника Републике о упућивању професионалних војних лица у мултинационалне операције и одлука Владе о упућивању особља цивилне заштите и запослених у органима државне управе у хуманитарне и друге операције у иностранству;
- планирање и организовање цивилно-војних односа у области одбране;
- информативну, културну, музејску, архивску и верску делатност и друге делатности, за потребе одбране;
- организовање, модернизацију и унапређење телекомуникационих мрежа и средстава и криптозаштите за потребе Војске Србије и других државних органа;
- усклађивање телекомуникационо-информационог обезбеђења, информационих и телекомуникационих мрежа и средстава за потребе одбране;
- уређење и припрему територије за потребе одбране;
- истраживање, развој, производњу и промет наоружања и војне опреме;

- опремање и наоружавање Војске Србије и других снага одбране, поступке поверљивих набавki и материјално обезбеђивање Војске Србије;
- уређује поступак јавних набавki мале вредности у командама, јединицама и установама Војске Србије, војним јединицама и установама које су организационо и функционално везане за Министарство одбране;
- планирање, управљање, контролу и спровођење обавештајно-безбедносних послова од значаја за одбрану, у складу са законом којим се уређују службе безбедности и другим прописима;
- школовање и усавршавање за рад на пословима одбране и безбедности земље, планирање, организовање и делатност војног школства;
- развој образовног система за потребе одбране и Војске Србије;
- хармонизацију система војног школства и научноистраживачке делатности од значаја за одбрану са системом средњошколског и високог образовања и научноистраживачке делатности у Републици Србији;
- планирање, програмирање и развој научноистраживачке и инвентивне делатности од значаја за одбрану;
- статусна и друга питања припадника Војске Србије;
- доношење аката о организацији команди, јединица и установа Војске Србије и аката о организацији војних јединица и војних установа које су организационо и функционално везане за Министарство одбране;
- образовање и укидање изасланстава одбране и војних представништава, у складу са одлуком Владе о броју и распореду изасланстава одбране и војних представништава Републике Србије у иностранству;
- образовање и организовање финансијске службе у Министарству одбране, командама, јединицама и установама Војске Србије, војним јединицама и војним установама које су организационо и функционално везане за Министарство одбране;
- организовање и унапређење информационог система у области материјалног и финансијског пословања за потребе финансијског извештавања, сагласно усвојеним стандардима;
- планирање, програмирање, буџетирање и спровођење финансијског плана за потребе Министарства одбране, у складу са законом;
- планирање, организовање, извршење и контролу материјално-финансијског пословања;
- планирање, организовање, надзор и изградњу војних објеката, као и инвестиционо одржавање објеката инфраструктуре на коришћењу у Министарству одбране и Војсци Србије;

- прибављање, располагање, коришћење, управљање и одржавање непокретних ствари за војне потребе, стамбених зграда, станова, гаража, пословног простора за потребе Министарства одбране и Војске Србије и објеката за привремени смештај професионалних припадника Војске Србије и запослених у Министарству одбране;
- прибављање, располагање, коришћење, управљање и одржавање непокретних и покретних ствари за репрезентативне потребе Министарства одбране и Војске Србије у земљи и иностранству;
- уређивање, планирање, организовање, спровођење и контролу без-бедности и здравља на раду, заштите животне средине и заштите од пожара и експлозије, у складу са законима којима се уређују те делатности;
- уређивање, планирање, организовање, спровођење и контролу заштите животиња и здравствени надзор над производњом и прометом намирница и предмета опште употребе у Министарству одбране и Војсци Србије;
- уређивање, планирање, организовање, спровођење и контролу метролошке делатности, у складу са законима којима се уређује та делатност;
- сарадњу с осталим министарствима и другим органима државне управе, органима аутономних покрајина и органима јединица локалне самоуправе у припремању и спровођењу планова одбране и извршавању задатака у одбрани;
- организацију, преношење и спровођење мера приправности, мобилизације и попуне државних органа, јавних служби, органа јединица локалне самоуправе, привредних друштава, других правних лица и предузетника;
- заједнички цивилно-војни систем управљања ваздушним саобраћајем за потребе одбране;
- доношење аката о оснивању војноздравствене установе примарног, секундарног и терцијарног нивоа здравствене заштите и
- друге послове одређене законом.

Министар одбране у обављању наведених послова доноси: наређења, наредбе, налоге, одлуке, правила, смернице, упутства и прописе и друга акта за које је овлашћен овим законом и другим законима.

За извршавање аката које доноси председник Републике и доношење аката по овлашћењу председника Републике, министар одбране доноси: наређења, наредбе, смернице, одлуке, правила и друга акта, и одговоран је за њихово извршавање.⁶¹

61 Закон о одбрани, Члан 14.

Генералштаб Војске Србије

Генералштаб Војске Србије је највиши стручни и штабни организациони део за припрему и употребу Војске Србије у миру и рату.⁶² Организационо се налази у саставу Министарства одбране и врши послове из своје надлежности, у складу са законом и овлашћењима председника Републике и министра одбране.⁶³

Генералштаб Војске Србије обавља послове који се односе на:

- израду функционалних доктрина и других правила за употребу Војске Србије;
- израду Плана употребе Војске Србије;
- израду Плана мобилизације Војске Србије;
- израду смерница за изградњу оперативних и функционалних способности Војске Србије;
- припрему аката о организацији команди, јединица и установа Војске Србије;
- организовање мера приправности на основу аката председника Републике или министра одбране и
- друге послове одређене законом и актима председника Републике и министра одбране.

⁶² Закон о Војсци Србије, Члан 3.

⁶³ Закон о одбрани, Члан 15.

Министарство одбране

Структура и надлежности
организационих целина

Министарство одбране Републике Србије

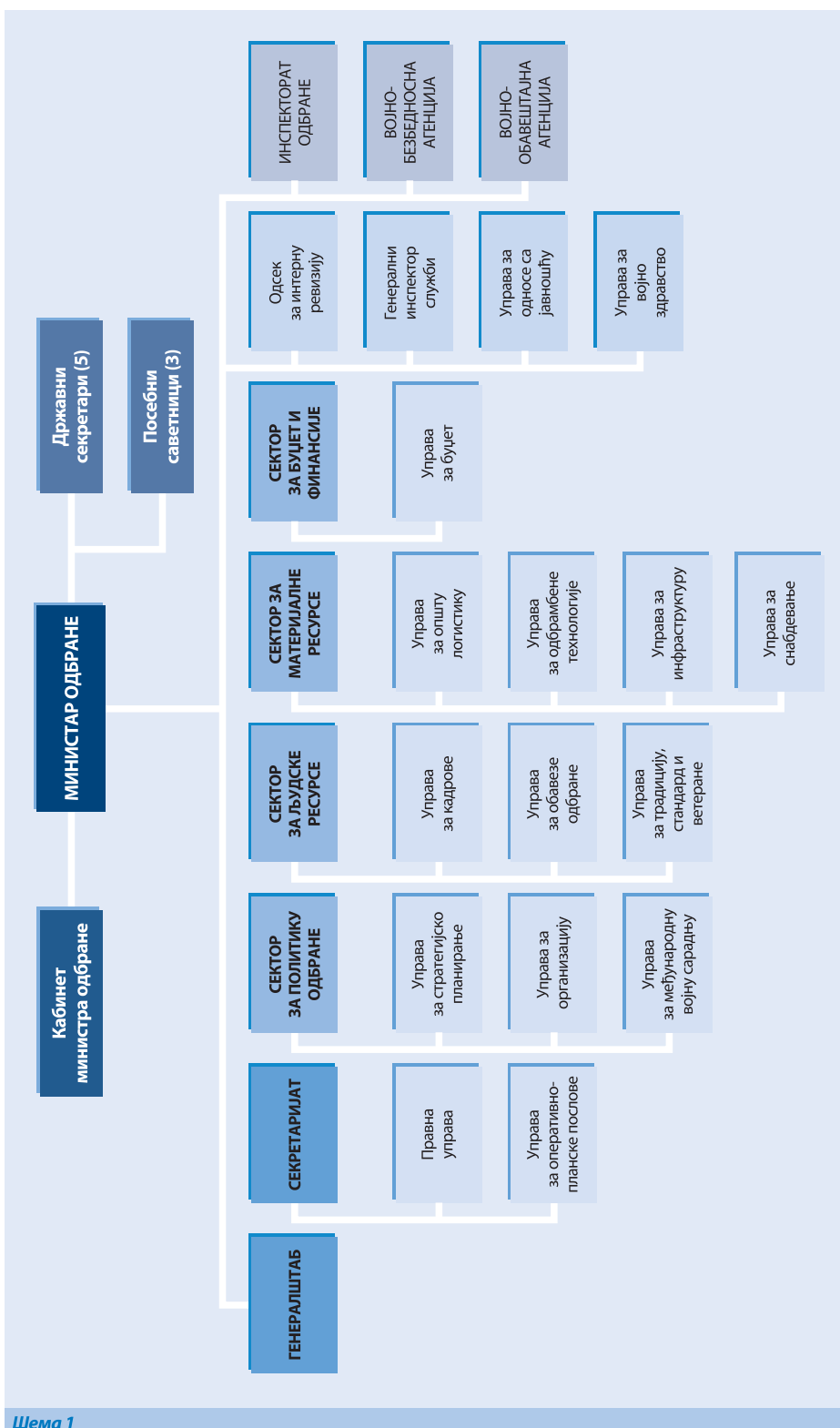
Министарство одбране (МО) је орган државне управе чију организациону структуру чине четири сектора (Сектор за политику одбране, Сектор за људске ресурсе, Сектор за материјалне ресурсе и Сектор за буџет и финансије), три посебне унутрашње јединице (Генералштаб Војске Србије, Секретаријат и Кабинет министра одбране), четири уже унутрашње јединице ван сектора и Секретаријата (Управа за односе са јавношћу, Управа за војно здравство, Одсек за интерну ревизију и Главни инспектор служби), као и три органа управе у саставу Министарства (Инспекторат одбране, Војнобезбедносна агенција и Војнообавештајна агенција). *(шема 1)*

Посебне унутрашње јединице МО

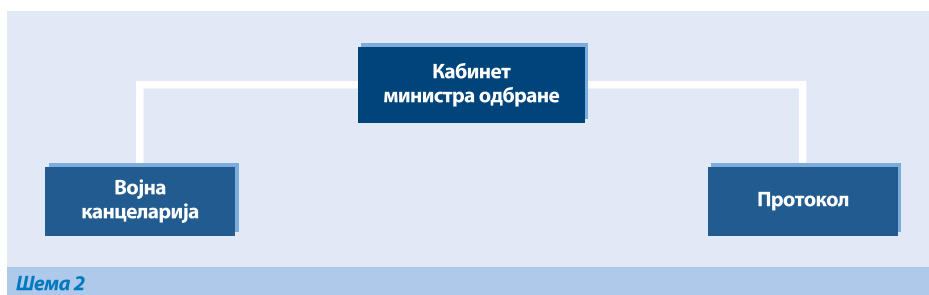
Кабинет министра одбране је посебна унутрашња јединица МО надлежна за обављање студијско-аналитичких, оперативних техничких и административних послова за потребе министра, државних секретара и Кабинета министра; планирање, припрему и организацију радних и протоколарних активности министра одбране и усаглашавање обавеза са надлежним протоколима. *(шема 2)*

Кабинету министра потчињене су следеће војне установе и јединице:

- Војна канцеларија је ужа организациона јединица МО која обавља: студијско-аналитичке, оперативне-техничке и административне послове за потребе министра одбране; координацију реализације задатака са органима државне

Шема 1

управе, међународним субјектима и организацијским јединицама МО и ВС; припрему информација и других материјала за потребе министра одбране; извршавање задатака из области канцеларијског пословања.

- Протокол МО је ужа организациона јединица МО, чији делокруг обухвата обезбеђење протоколарне подршке јавних догађаја у МО и ВС, израду Листе првенства (пресеанс) у МО и ВС и Листе личности из МО и ВС које се позивају на јавне догађаје у организацији дипломатског и војнодипломатског кора у Републици Србији, као и обављање пасошко-визних послова за службена путовања припадника МО и ВС у иностранство.

Секретаријат је посебна организациона јединица МО чији делокруг обухвата послове планирања рада Министарства, обезбеђивања усклађености и законитости општих и појединачних аката које доноси министар одбране, ефикасности и усклађености рада унутрашњих јединица Министарства и заштите имовинско-правних и других интереса Министарства. (шема 3)

У саставу Секретаријата делују:

- Управа за оперативно-планске послове, која је ужа унутрашња јединица Секретаријата надлежна за послове који се односе на обједињавање и координацију рада унутрашњих јединица Министарства у изради материјала, као и аката из надлежности Министарства, припрему седница Колегијума министра и праћење реализације донетих закључака и израду предлога Главног програма.
- Правна управа, надлежна за послове планирања, координације и сарадње у припреми нацрта закона из области одбране, безбедности и ВС и оцене нацрта прописа, које припремају стручни носиоци израде прописа у МО и ВС, у погледу усклађености са Уставом, законом и правним системом Републике Србије и усаглашености са прописима Европске уније. Делокруг правне управе такође обухвата вођење регистра објављених прописа, као и обављање послова развоја правне регулативе којом се уређује систем одбране и Војска Србије.

Секретаријату су потчињени:

- Дирекција за имовинско-правне послове – обавља послове који се односе на предузимање правних радњи и коришћење правних средстава пред судовима и другим државним органима ради остваривања имовинских права и заштите имовинских интереса Републике Србије – Министарства одбране и Војске Србије.
- Центар за сарадњу са Међународним кривичним трибуналом – поступа по налозима надлежних државних органа који се односе на реализацију захтева судских већа и Тужилаштва Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију (МКТЈ), као и адвоката одбране, односно самих оптужених/осуђених пред МКТЈ и по захтевима Правног тима који у спору по тужби Републике Хрватске пред Међународним судом правде заступа интересе Републике Србије.
- Виши војни дисциплински суд - одлучује по жалбама поднетим против одлука првостепених војних дисциплинских судова, као и о надлежности првостепених судова у случајевима када се у улози саизвршилаца дисциплинских преступа или други саучесника у преступима, нађу лица на служби у војним јединицама, односно војним установама за која су у погледу суђења месно надлежни различити војни дисциплински судови.
- Виши војни дисциплински тужилац заступа оптужбу пред Вишим војним дисциплинским судом.

Основне организационе целине Министарства одбране Републике Србије

Сектор за политику одбране

Сектор за политику одбране (СПО) планира, организује и реализује садржаје из домена развоја система одбране кроз израду стратегијских и доктринарних докумената, планирање и организовање међународне војне сарадње, планирање научне делатности, спровођење међународних споразума, конвенција, интеграција и мисија, као и обављање послова из области војно-економске сарадње. *(шема 4)*

У саставу СПО налазе се следеће организационе целине:

Управа за међународну војну сарадњу – надлежна за планирање и организовање међународне војне сарадње, спровођење међународних споразума, конвенција, интеграција, мисија и војно-економске сарадње;

Управа за организацију – носилац задатака и послова организацијске и мобилизацијске функције система одбране.

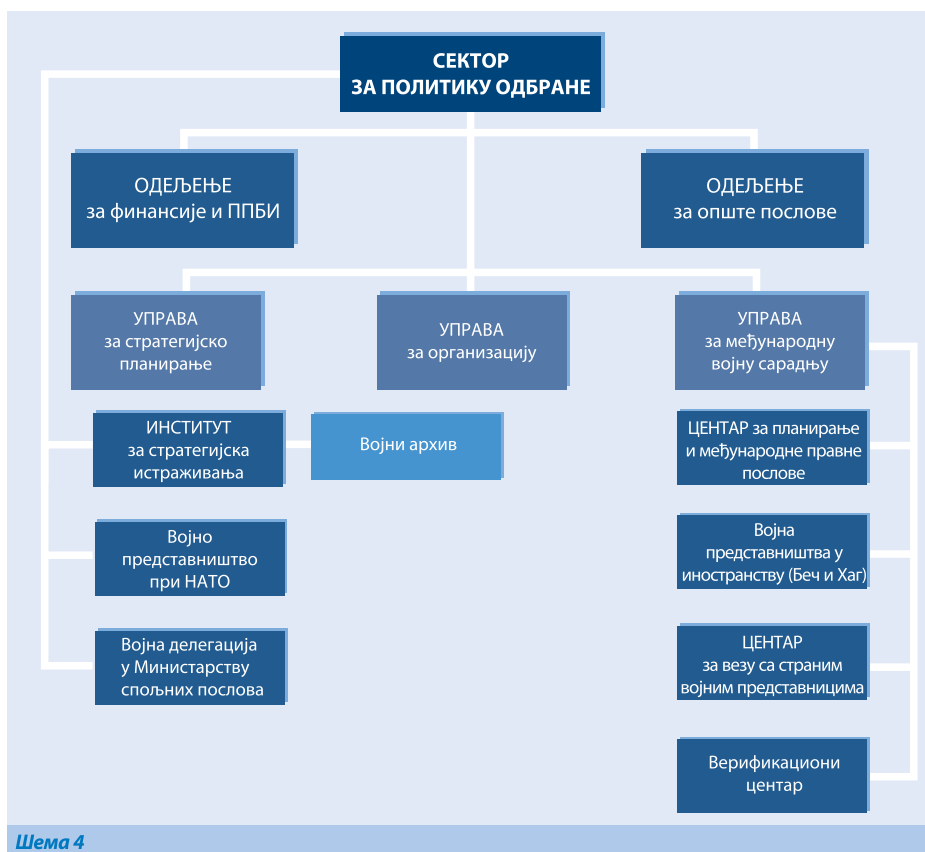
Управа за стратегијско планирање – надлежна за стратегију и доктрину, развој система одбране и планирање научно-истраживачке и инвентивне делатности.

Сектору за политику одбране потчињене су следеће војне установе и јединице :

- Институт за стратегијска истраживања (ИСИ) – војно-научна установа чије су делатности основна и примењена истраживања у области безбедности, одбране, војне историје и осталих војно-друштвених наука од значаја за одбрану

земље, као што су војна социологија, војна психологија и војна андрагогија.

- Војни архив – надлежан за прикупљање, заштиту и чување архивске грађе, припрему нацрта закона, прописа и општих критеријума о заштити и коришћењу архивске грађе и регистратурског материјала у Министарству одбране и Војсци Србије.
- Војно представништво при НАТО-у
- Војна делегација у Министарству спољних послова

Организационе целине Сектора за политику одбране:

Управа за стратегијско планирање (УСП) је надлежна за стратегију, развој система одбране и планирање научно-истраживачке и инвентивне делатности, односно, њене функције се односе на (а) стратегијске, (б) развојне, (в) научно-истраживачке и инвентивне делатности. (шема 5)

Задачи УСП према функцијама су:

- (а) стратегијске функције: студијско-аналитички, нормативни, плански, организациони, статистичко-евиденциони, управно-стручни, стручно-оперативни и оперативно-технички послови на нивоу стратегијског планирања у области система одбране; израда предлога стратегијских докумената за систем одбране; иницирање и учешће у припреми закона и подзаконских аката који се односе на систем одбране; израда предлога смерница, упутстава и других аката за стратегијско планирање система одбране; израда стратегијских студија, анализа и процена за потребе система одбране, као и израда Стратегијског прегледа одбране;
- (б) развојне функције: израда дугорочног плана развоја система одбране; израда средњорочних планова развоја система одбране; израда предлога интерних прописа и упутстава за израду дугорочних и средњорочних планова развоја система одбране и нормативно регулисање и планирање експертског оцењивања пројеката и програма развоја система одбране;
- (в) функције научне и инвентивне делатности: нормативно регулисање планирања и реализације научно-истраживачког рада и инвентивне делатности у систему одбране; организација и реализација заштите поверљивих проналазака у систему одбране и прихватање техничких унапређења од значаја за модернизацију и развој средстава наоружања и војне опреме; праћење развоја и усавршавања научног кадра; организација научних и стручних скупова у земљи и иностранству и евиденција учешћа научно-истраживачког кадра на таквим скуповима; вођење Регистра научно-истраживачког кадра и војних научних установа; планирање и управљање научно-истраживачком делатношћу у систему одбране; сарадња са сличним институцијама у земљи и иностранству од интереса за одбрану; обезбеђење софтвера за вођење база података, централизовано програмирање и размена података са организацијским јединицама МО и

ВС; учествовање у научно-истраживачком раду из области безбедности и одбране.

Управа за организацију је носилац задатака и послова организацијске и мобилизацијске функције система одбране. Две основне функције ове управе су: (а) организација и (б) мобилизација, са (в) подфункцијом информатика. (шема 6)

Задаци:

- (а) у функцији организације: планира и организује израду основа организације система одбране Републике Србије; прати и анализира организационе токове у систему одбране и предлаже организацијске промене; врши оптимизацију елемената структуре организација у систему одбране; учествује у изради основа организације система безбедности Републике Србије; учествује у изради стратегијских, доктринарних и нормативних докумената у систему одбране по питањима из области организације система одбране; израђује Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у МО, наредбу о надлежностима организацијских јединица ГШ и наредбе о надлежностима команди оперативног нивоа; припрема за верификацију и чува: правилнике о унутрашњој организацији и раду организацијских јединица МО; упутства о унутрашњој организацији и раду организацијских јединица ГШ и наредбе о надлежностима команди, јединица и установа ранга бригаде; израђује прописе (правила, критеријуме, упутства, наредбе и одлуке) из области организације система одбране; израђује систематизације радних места и основе за израду правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у установама које послују на принципу стицања дохотка; израђује књиге формација; израђује документа мобилизацијског развоја, штамбиља и печата; прати и

анализира организацијска решења страних ОС; развија информациони систем организације система одбране.

- (б) у функцији мобилизације: планира, организује, координира и контролише систем мобилизације у Републици Србији; израђује директиве, одлуке и наређења за мобилизацију и израду Плана мобилизације МО, Војске, састава који су потчињени МО и органа и организација у Р. Србији а који имају обавезе у мобилизацији; израђује План мобилизације за МО; прати, анализира и предлаже доградњу система мобилизације.
- (в) у подфункцији информатика: пројектује аутоматизовани информациони систем организације „ОМОРИКА”; планира, развија, имплементира, тестира и одржава аутоматизовани информациони систем; дистрибуира податке о овлашћеним корисницима; планира и реализује заштиту података из своје надлежности.

Управа за међународну војну сарадњу (УМВС) надлежна је за планирање и организовање међународне војне сарадње, спровођење међународних споразума, конвенција, интеграција, мисија и војно-економске сарадње. (шема 7)

Функције УМВС су усмерене на билатералне и мултилатералне активности МО и ВС. У складу са тим, она реализује преговоре за учешће представника МО у регионалним и другим безбедносним иницијативама, организује учешћа представника МО на међународним конференцијама, симпозијумима и семинарима, обавља послове у области сарадње у контроле наоружања. Поред тога, координира школовања и усавршавања припадника МО у иностранству, као и школовања и усавршавања представника страних држава у Србији, врши операционализацију међународне војно-економске сарадње у координацији са другим организацијским јединицама МО и јавних предузећа у Србији, врши усаглашавања и закључивања међународних споразума о сарадњи у области одбране и израђује План активности за акредитоване стране војне представнике (СВП) у Србији.

Шема 7

Задаци које УМВС обавља су: министарске посете и посете на високом нивоу; реализација обавеза МО и ГШ ВС које проистичу из политичких одлука државних органа; израда годишњих и месечних планова активности из домена билатералне и мултилатералне сарадње МО; планирање и организовање мултилатералне и билатералне сарадње у области одбране и контроле наоружања; праћење, анализирање и израда информација везаних за војну сарадњу у оквиру европских и регионалних политичких и војних интеграција, као што је Програм „Партнерство за мир”, регионалне иницијативе југоисточне Европе и учешће у мировним операцијама; координација и контрола реализације обавеза насталих из међународних споразума и конвенција, међународних интеграција, мировних мисија и операција, војно-економске сарадње и истраживања архивске грађе; координација и реализација школовања, усавршавања, семинара, конференција, радионица, међународних спортских манифестација, учешћа на аеро-митинзима, као и заједничких обука и заједничких војних вежби (активно учешће или статус посматрача) у иностранству и Србији; размена службеника у министарствима одбране и официра у командама; вршење координације активности са страним војним представницима акредитованим у Републици Србији и представницима амбасада страних држава у Србији.

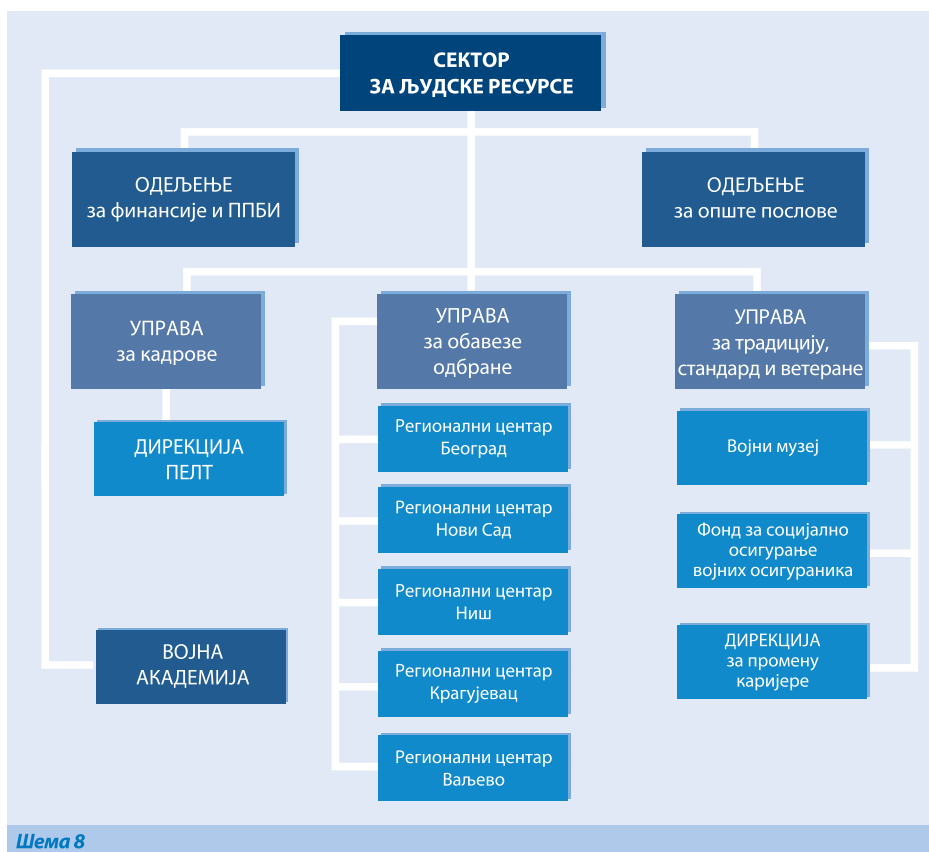
Сектор за људске ресурсе

Сектор за људске ресурсе (СЉР) је основна унутрашња јединица МО надлежна за решавање статусних и других питања професионалних припадника Војске Србије. Реализује активности из области школовања и усавршавања за рад у МО и ВС; обавља послове из области војне, радне и материјалне обавезе и израђује акта и планску документацију којима се планирају мере и радње за рад грађана, државних органа, привредних друштава, других правних лица и предузетника у ратном и ванредном стању.

Сектор за људске ресурсе у свом саставу има организациона јединица – управе: за кадрове, за обавезе одбране и за традицију, стандард и ветеране. У саставу Сектора за људске ресурсе налази се и Војна академија. (шема 8)

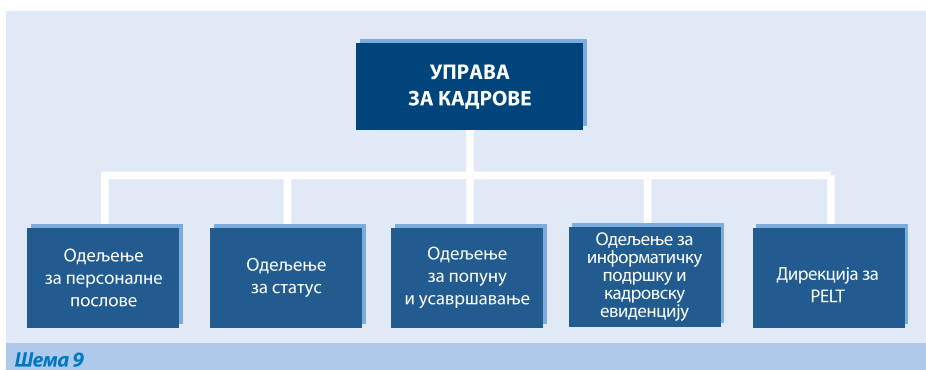
Организационе целине Сектора за људске ресурсе

Управа за кадрове обавља послове који се односе на: планирање попуне свим категоријама кадра; вођење евиденције о кадру; припрему системских и статусних докумената из кадровске области, школовање и усавршавања професионалних припадника; решавање статусних питања; планирање и остваривање међудржавних уговора о школовању кадра у оружаним снагама страних земаља; учешће у планирању, припреми и уговарању школовања и

усавршавања у војним школама лица из грађанства и страних држављана. У оквиру Управе за кадрове, налази се и дирекција PELT. Она реализује програм оспособљавања у области енглеског језика (Program English Language Training-PELT) који је настао као одговор на потребе за квалитетном комуникацијом у оквиру међународних институција и партнерских програма, који произлазе из стратегијских и доктринарних докумената Републике Србије. Програм је део организованих напора које се плански спровode ради достизања захтева за интероперабилношћу кадра МО и ВС, као једног од услова за његово ангажовање у мултинационалном окружењу. Програм се развија са наменом да дугорочно обезбеди потребе МО и ВС за кадром пројектованог профила, оспособљеног за владање енглеским језиком на једном од нивоа језичке способности, верификованог према стандарду СТАНАГ 6001, који ће задовољити услове за ангажовање односно наименовање на конкретне дужности у мултинационалном окружењу. (шема 9)

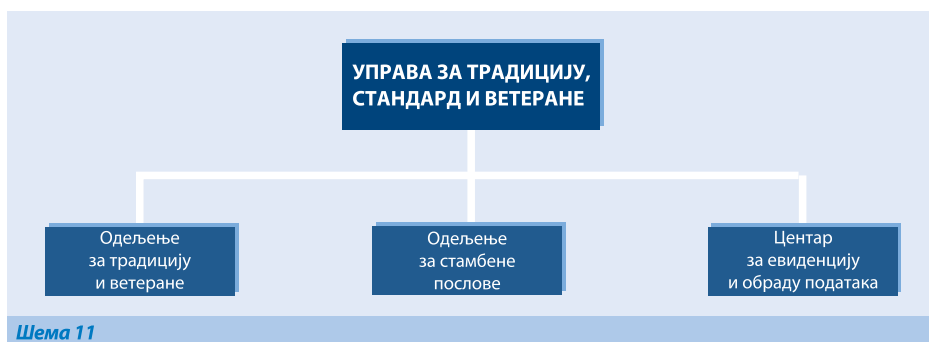
Управа за обавезе одбране надлежна је за: израду аката и планских докумената којима се планирају мере и радње за рад грађана, државних органа, привредних друштава и других правних лица

и за употребу ВС и других снага одбране у ванредном и ратном стању; војну обавезу; радну обавезу; материјалну обавезу; организацију, преношење и спровођење мера приправности, мобилизације и попуње државних органа, јавних служби, органа јединица локалне самоуправе, привредних друштава, других правних лица и предузетника; руковођење потчињеним саставима.

Управи за обавезе одбране потчињени су Регионални центри у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Ваљеву. Регионални центри су територијалне јединице које обједињују већи број нижих центара Министарства одбране у локалним самоуправама. Регионални центри Министарства одбране обављају послове који се односе на: планирање, организовање и реализацију планирања одбране и припрема за одбрану, војне, радне и материјалне обавезе; руковођење потчињеним саставима; израду и реализацију планова попуње људством и покретним средствима из пописа. (шема 10)

Управа за традицију, стандард и ветеране обавља послове који се односе на: културну, музејску и верску делатност за потребе система одбране; питања традиције и етике; подршке запосленима у проналажењу новог запослења; задовољења потреба ветерана; стамбеног обезбеђења и питања здравственог осигурања војних осигураника; организује и координира рад Центра за преквалификацију, који се налази у њеном саставу. (шема 11)

Управи за традицију, стандард и ветеране потчињене су следеће војне установе и јединице:

- Војни музеј, који обавља послове систематског истраживања, прикупљања, проучавања и стручне обраде музејског материјала; конзерваторске и рестаураторске радове и припрема музејски материјал за трајно чување, јавно излагање, публиковање и коришћење у културне, научне и образовне сврхе; процене музејског материјала војноисторијског карактера.
- Фонд за социјално осигурање војних осигураника надлежан је за остваривање права и обавеза из социјалног осигурања војних осигураника кроз пензијско, инвалидско и здравствено осигурање. У делатност Фонда спада и стамбено обезбеђење корисника војних пензија (само социјално најутроженијих категорија), накнада трошкова становања корисника војних пензија и права из опоравка.
- Дирекција за промену каријере обавља послове који се односе на: реализацију садржаја Програма подршке у промени каријере професионалних припадника МО и ВС „PRISMA”; развој Програма; сарадња са осталим републичким министарствима и организацијама у реализацији Програма; припрема и реализација одлука Савета за праћење пројекта; припремање предлога за израду – допуне прописа и других нормативних аката из свог делокруга и израда информација и извештаја о спровођењу Програма; сарадња са домаћим и

страним партнерима на реализацији уговорених пројеката у оквиру Програма.

Војна академија (ВА) је намењена за образовање и оспособљавање кадета и официра за одговарајуће дужности у роду-служби (у складу са мисијама и задацима Војске) и стицање знања неопходних за даље усавршавање. Војна академија је образовно-научна установа на којој се: стиче високо образовање на основним студијама; организују последипломске студије; организује последипломско стручно усавршавање; школују слушаоци за резервне официре и организују основна, примењена и развојна истраживања значајна за подизање квалитета високошколске наставе, оспособљавање научног и наставног кадра и увођење кадета у научни рад. (шема11 а) Војну академију чине следеће целине:

- Управа, која врши командовање, планирање ангажовања, реализација задатака, изградња функционалне способности; остварује кадровску, мобилизацијску и правну функцију; обједињује командну функцију ради одржавања потребног нивоа оперативних и функционалних способности и ефикасног руковођења и командовања; обезбеђује функционисање система логистичке подршке ВА; спроводи краткорочно и дугорочно планирање опремања и набавки, реализацију набавки и пројектовање потреба развоја и плана расхода и прихода; реализује планирање, организовање, координацију и контролу система телекомуникација, информатике, криптозаштите информација, канцеларијског пословања, архивирање документације и војнопоштанског саобраћаја у ВА; обезбеђује развој, планирање наставе и управљање системом обуке у Војној академији, послове из надлежности статуса кадета и слушалаца и реализацију подршке у наставној материјалној бази; спроводи стручно и оперативно обављање послова и задатака из области

цивилно- војних односа, међународне војне сарадње и морала; спроводи финансијско управљање и контролу над управљањем и коришћењем средстава, материјално пословање и контролу материјалног и финансијског пословања и реализује библиотечку делатност за потребе система одбране.

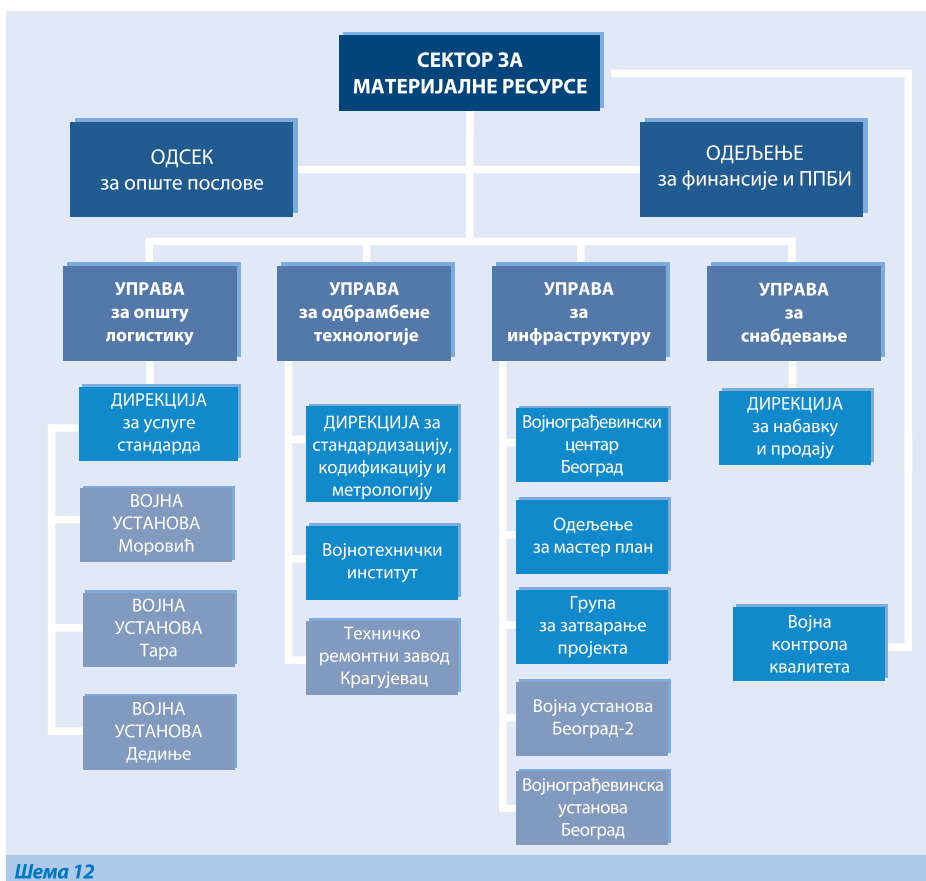
- Деканат, који је одговорна за организацију, реализацију и контролу наставног процеса на свим нивоима школовања и усавршавања, развој студијских програма и планирање као и реализацију и праћење научно-истраживачке делатности. У саставу Деканата налази се 14 катедри, 3 лабораторије и 3 центра. За потребе реализације наставног процеса, поред својих наставника, Деканат ангажује и сарадника из система одбране као и факултета универзитета Републике Србије.
- Школа националне одбране, представља највиши ниво усавршавања руководиоца у систему одбране. Школе националне одбране, у садашњој организацији у свој састав интегрише: генералштабно усавршавање и високе студије безбедности; командно-штабно усавршавање и основни командно-штабни курс; катедру стратегије; катедру оператике; 1. кадетски пук; Центар за симулације и учење на даљину.
- Војна гимназија, која има задатак да припреми и мотивише ученике за наставак школовања на војним академијама Војске Србије. Наставни план и програм гимназије верификовао је Републички секретаријат за науку и образовање. У Војној гимназији посебна пажња посвећује се стицању општих знања од фундаменталног значаја за студије на Војним академијама, формирању и развоју мотивације, етичких особина личности, интелектуалних и психо-физичких способности неопходних за позив професионалног официра.

Сектор за материјалне ресурсе

Сектор за материјалне ресурсе (СМР) је надлежан за планирање, организацију и функционисање система логистичке подршке, истраживање, производњу и промет наоружања и војне опреме; опremaње и наоружавање ВС и других снага одбране; планирање, организовање, надзор и изградњу војних објеката; планирање и организовање транспорта за потребе Министарства и Војске.

Материјални ресурси у одбрани обухватају природне, привредне, финансијске, информационе и остале потенцијале државе који се ангажују за потребе одбране.

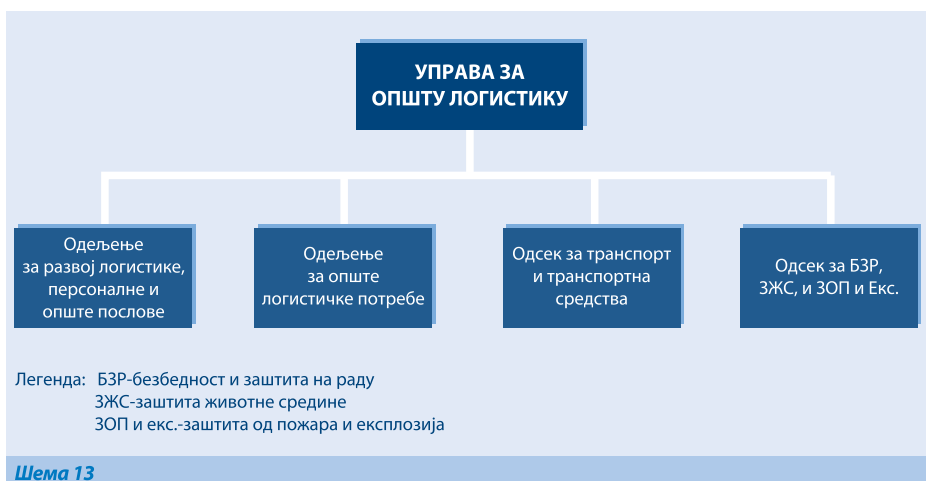
У саставу СМР налазе се четири управе: за општу логистику, за одбрамбене технологије, за инфраструктуру и за снабдевање, а неопсредно су потчињена и два ужа састава – Одсек за опште послове и Одељење за финансије и планирање, програмирање и буџетирање – ППБИ. Такође, СМР је потчињена и Војна контрола квалитета

која обавља послове обезбеђења и контроле квалитета покретних ствари током развоја, освајања, серијске производње, складиштења, експлоатације и ремонта покретних ствари. Фабрике наменске индустрије су под надзором Министарства одбране. (шема 12)

Организационе целине Сектора за материјалне ресурсе

Управа за општу логистику планира и организује исхрану, водоснабдевање и одевање у систему одбране и врши контролу квалитета интендантских материјалних средстава која се производе и набављају за потребе система одбране. Управа за општу логистику обавља следеће послове: утврђује развој система логистичке подршке; дефинише стратегијско-оперативне захтеве за опремање, модернизацију и развој Војске из делокруга логистичке подршке; припрема елементе за израду средњорочног плана и програма развоја система одбране по функцији опште логистике,

транспорта и заштите ресурса; координира активности носилаца израде главних програма и финансијских планова главних програма по расходима за које је Управа носилац функције.

Управи за општу логистику потчињена је Дирекција за услуге стандарда која обавља послове из делокруга стручних нормативно-правних и студијско-аналитичких послова који се односе на извршење задатака производних активности војних установа за производњу и услужне делатности за потребе система одбране. Потчињене су јој доходовне установе: Војна установа „Моровић”, Војна установа „Тара” и Војна установа „Дедиње”. (шема 13)

Управа за одбрамбене технологије планира, организује и реализује истраживање, развој, производњу, одржавање и ремонт наоружања и војне опреме у МО и ВС, у миру и рату. У том смислу, обавља послове који се односе на: планирање и организовање задатака научно-истраживачког рада одбрамбених технологија, развојних пројеката средстава наоружања и војне опреме (НВО), развоја капацитета за истраживање НВО, производњу средстава НВО и система одржавања; планира, организује и прати реализацију одржавања и ремонта, ревизије и контролне прегледе средстава НВО, развој технологија за производњу и одржавање средстава НВО; планира и организује развој, производњу и одржавање резервних делова потребних за одржавање средстава НВО; планира и организује систем стандардизације, кодификације и метрологије средстава НВО, ресурсе за систем стандардизације, кодификације и метрологије средстава НВО.

Управи за одбрамбене технологије потчињене су следеће војне установе и јединице:

- Дирекција за стандардизацију, кодификацију и метрологију, обавља послове планирања, организовања, успостављања, координације и унапређења послова стандардизације, кодификације и метрологије; развија методе и технике из области стандардизације, кодификације и метрологије; учествује у изради и спровођењу међународних споразума, уговора, протокола и планова војно-техничке сарадње из области стандардизације, кодификације и метрологије.
- Војнотехнички институт, обавља послове који се односе на истраживање и развој нових и модернизацију постојећих средстава НВО; остваривање научне и стручне делатности; пружање стручне помоћи у одржавању и коришћењу средстава НВО; експертизе патената од интереса за одбрану; пружање услуга корисницима у области научно-техничке истраживачке делатности у земљи и иностранству. (шема 14)

Управа за инфраструктуру планира и организује управљање, одржавање и вођење евиденције непокретне имовине у власништву државе које користи Министарство одбране и Војска Србије. Односно, обавља послове који се односе на: планирање, прибављање, изградњу и одржавање објеката инфраструктуре на коришћењу у МО и ВС; техничку контролу и технички надзор у области инфраструктуре за потребе МО и ВС; планирање, организовање и контролу евиденције непокретности коју користе МО и ВС.

Управи за инфраструктуру потчињене су следеће војне установе и јединице:

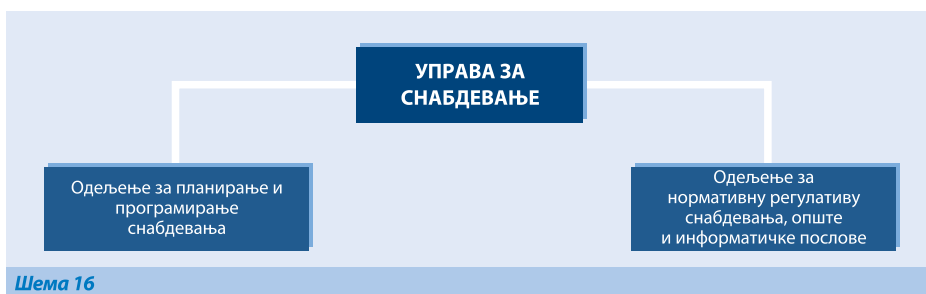
- Војнограђевински центар „Београд”, обавља послове који се односе на: припрему и надзор над изградњом и

инвестиционим одржавањем војних непокретности и стамбеног фонда и пословних простора на коришћењу у МО и ВС; спровођење јавних набавки и уговарање радова и услуга из оквира надлежности и делокруга рада Војнограђевинског центра „Београд”.

- Одељење за Мастер план, обавља послове који се односе на: нормативно-правне, планско-аналитичке, стручно-оперативне и управно-правне послове из области располагања и евиденције непокретностима; планирање, организацију и контролу евиденције непокретности коју користе МО и ВС; давање стручних мишљења у вези са применом закона и других подзаконских аката у области располагања и евиденције непокретности.
- Група за затварање пројеката, обавља послове који се односе на: евидентирање нерегулисаних уговора, израду планова и динамике за њихово регулисање – затварање на законом прописан начин; анализе уговорне и друге документације везане за конкретне предмете и предлаже начин решавања проблема. (шема 15)

Управа за снабдевање планира, организује и реализује снабдевање МО и ВС материјалним средствима, у миру и рату. Обавља следеће послове: планира и организује задатке набавке и продаје покретних средстава за потребе корисника у МО и ВС; план набавки доставља Управи за јавне набавке у складу са важећим законским прописима, контролише реализацију набавке и продаје покретних средстава, израђује налоге Дирекцији за набавку и продају за извршење набавке, прописује нормативну регулативу и документа за систем снабдевања.

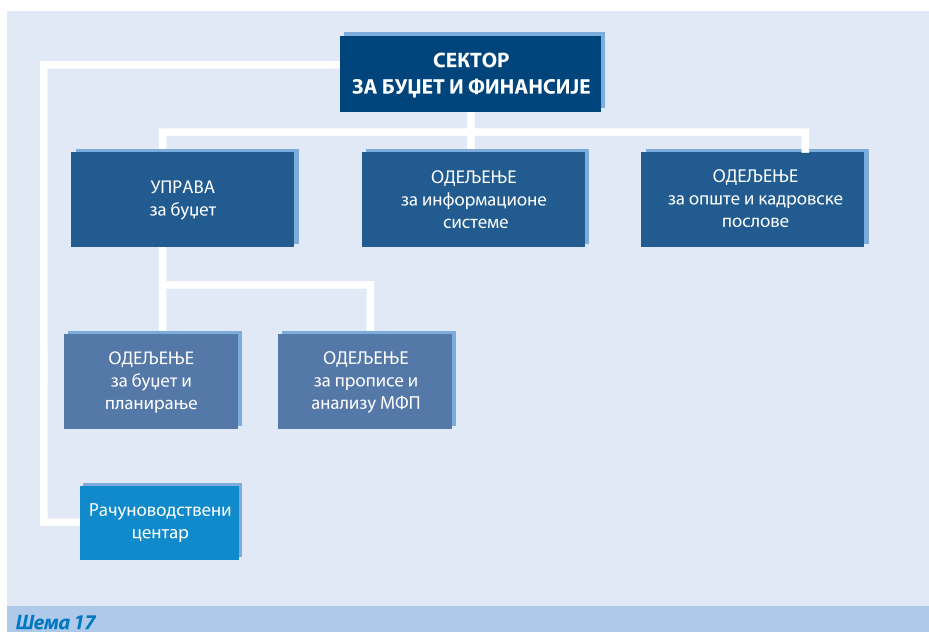
Управи за снабдевање потчињена је Дирекција за набавку и продају, која обавља следеће послове: организује и спроводи поступке набавке и продаје покретних средстава за потребе корисника у МО и ВС; обједињава и доставља извештаје Управи за јавне набавке, у складу са Законом о јавним набавкама; прати реализацију набавки и уговора, прикупља неопходна документа и сагласности за покретање набавки и закључивање уговора; припрема документацију за плаћање по уговорима и приспелим обавезама. (шема 16)

Сектор за буџет и финансије

Сектор за буџет и финансије обавља послове који се односе на припрему нацрта прописа из области финансијског пословања; планирање, организовање, извршење и контролу материјално-финансијског пословања; финансијску политику МО; планирање буџета одбране; планирање, програмирање, буџетирање и спровођење финансијског плана за потребе МО; организовање информационог система из области планирања, финансирања и материјално-финансијског пословања.

Организационе целине Сектора за буџет и финансије су:

- Управа за буџет обавља послове који се односе на: припрему предлога прописа из области финансијског пословања, анализу пословања јединица и установа МО и ВС; планирање и извршење буџета одбране; усклађивање потреба МО са средствима за финансирање одбране утврђеним у буџету; планирање, програмирање, буџетирање и извршење планова, програма и пројеката.
- Рачуноводствени центар обавља послове који се односе на: материјално-финансијску контролу; контролу обрачуна плата, пореза, доприноса и других личних примања; обрачун и исплату плата, накнада и других личних примања; вођење књиговодствене евиденције о стању и кретању средстава; послове платног промета; књижење извршних судских

решења у финансијском књиговодству; чување и архивирање материјално-финансијске документације. (шема 17)

Управа за војно здравство

Управа за војно здравство је ужа унутрашња јединица Министарства одбране, организационо и функционално везана за министра. Обавља послове који се односе на координацију рада војноздравствених установа, планирање, организацију и реализацију здравствене и ветеринарске подршке свих нивоа здравствене и ветеринарске заштите у МО и ВС. Такође, надлежна је за

организацију и спровођење школовања и усавршавања стручног медицинског кадра, као и за израду прописа из области здравствене и ветеринарске подршке. У свом саставу има следеће институције: Војномедицинску академију, Централну војномедицинску установу Београд, Војно-медицински центар Нови Сад, Војну болницу Ниш, Централну апотеку-складиште и Војнолекарске комисије. (шема 18)

Управа за односе са јавношћу

Управа за односе са јавношћу је ужа унутрашња јединица Министарства одбране у чијој надлежности су послови који се односе на афирмацију система одбране Републике Србије у земљи и свету; остваривање информативних, промотивних и едукативних циљева кроз издавачку делатност, Интернет, видео, филмску и ТВ продукцију и пружање сервисних информација домаћим и страним јавним гласилима из области одбране, а посебно делатности Министарства и Војске.

Управа за односе са јавношћу у свом саставу има следеће војне јединице и установе:

- Медија центар „Одбрана”, који прикупља, припрема и објављује информације о раду и активностима МО, ВС и осталих елемената система одбране у магазину „Одбрана” и Интернет презентацијама Министарства одбране. Издаје војнотручну, наставно-образовну, војно-научну и

публицистичку литературу и војне часописе – „Нови гласник”, „Војно дело” и „Војнотехнички гласник”.

- Војнофилмски центар „Застава филм”, који обавља послове везане за производњу информативних, филмских, видео и мултимедијалних производа намењених за информисање јавности о активностима МО, као и обучавање и оспособљавање команди, јединица, установа и припадника Војске Србије.
- Војна штампарија, надлежна за штампање књига, новина, часописа, образаца, израду коверата, мапа, радних свесака и другог штампаног материјала; израду печата, штампбиља и других производа у поступку гравирања за потребе Министарства одбране и Војске Србије.
- Уметнички ансамбл Војске Србије „Станислав Бинички”, обавља послове који се односе на учешће у највишем државном и војном протоколу; обележавање значајних датума у Републици Србији и МО и осталих институција од значаја за систем одбране. *(шема 19)*

Органи у саставу Министарства одбране

Инспекторат одбране

Инспекторат одбране, као орган управе у саставу МО, обавља инспекцијске послове који се односе на усклађивање припрема за одбрану; спровођење одлука и аката председника Републике и Владе Републике Србије; остваривање и усклађивање организације веза, као и друге послове одређене законом.

У делокруг рада Инспектората одбране спада: инспекција оперативне и функционалне способности јединица, команди, установа и организацијских делова ГШ ВС; инспекција функционалне способности и надзор над квалитетом и законитошћу рада установа и организацијских делова МО; инспекција припрема за одбрану органа државне управе, установа, јавних предузећа Р. Србије и других субјеката којима су одређене обавезе у припреми за одбрану; инспекција материјалног и финансијског пословања јединица, команди, установа и организацијских делова ГШ ВС, установа и организацијских делова МО; инспекција спровођења закона и прописа у области набавке, изградње и одржавања војних објеката, уређења простора и грађевинских објеката од посебног значаја за одбрану земље; инспекција безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и експлозија, заштите животне средине и заштите животиња; инспекција ради увиђаја тешких, колективних и повреда на раду са смртним исходом и материјалне штете већих размера, као и опасних појава које би могле да угрозе безбедност и здравље на раду и животну средину; надзор над извршењем одлука председника и министра одбране Републике Србије; утврђивање основаности притужби и жалби припадника МО и грађана на рад и поступање лица и органа Министарства одбране. *(шема 20)*

Војнобезбедносна агенција (ВБА)

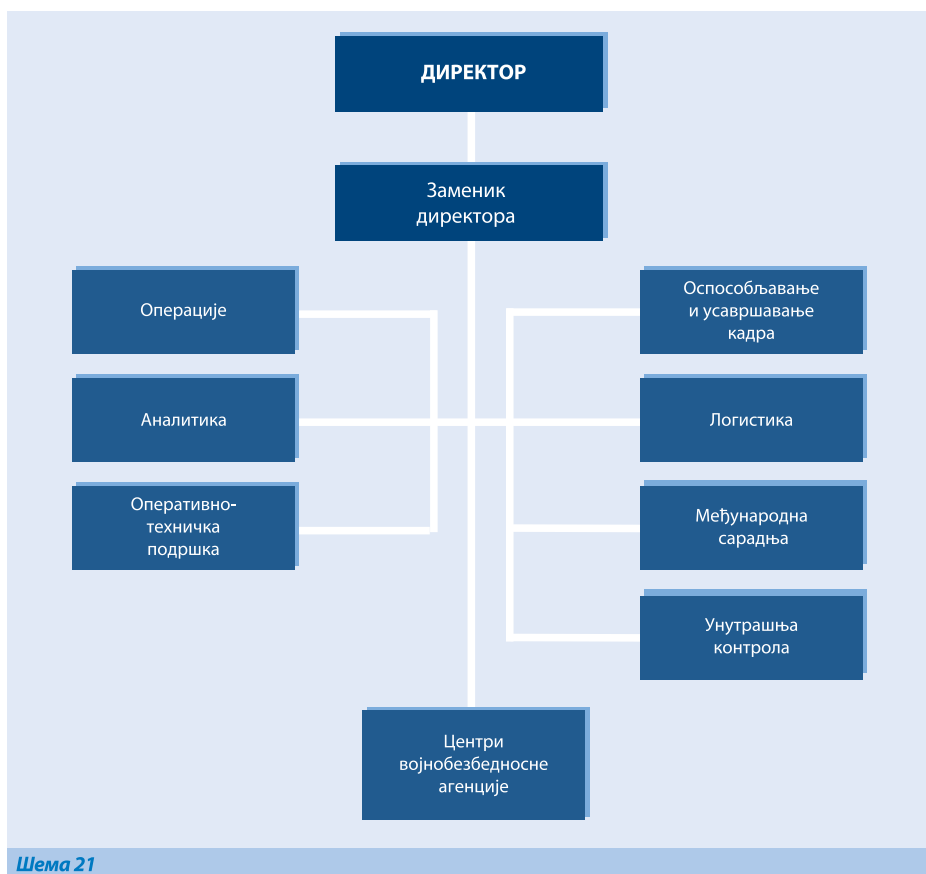
Задатак Војнобезбедносне агенције јесте старање о безбедности система одбране, који реализује кроз планирање, организовање и спровођење контраобавештајне и безбедносне функције.

Нормативни оквир рада ВБА регулисан је Законом о Војнобезбедносној и Војнообавештајној агенцији.

Надлежности ВБА су: откривање, спречавање, сузбијање и процесуирање обавештајних и других делатности страних служби, организација и лица усмерених против МО и ВС, као и унутрашњег и међународног тероризма и субверзивних активности усмерених против команди, јединица и установа Министарства одбране и Војске Србије.

Такође, ВБА се бави откривањем, истраживањем и документовањем кривичних дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије, против човечности и међународног права, најтежих кривичних дела са елементима организованог криминала када се као учиниоци појављују војна и цивилна лица на служби у МО и ВС или када је неко од наведених кривичних дела усмерено против МО и ВС.

У складу са Законом, припадници ВБА су овлашћени да прикупљају податке и применом посебних метода и средстава за тајно

прикупљање података (чл. 22—32), евидентирају податке (чл. 33—35), носе и примењују оружје и друга средства принуде (чл. 36), примењују полицијска овлашћења у складу са Законом о кривичном поступку (чл. 8, ст. 3). (шема 21)

Војнообавештајна агенција (ВОА)

Војнообавештајна агенција је стручни и руководећи орган војнообавештајне службе МО и саставни је део система безбедности Републике Србије. Надлежна је и одговорна за обавештајно обезбеђење, представљање и заштиту интереса МО у иностранству. Своју намену остварује преко обавештајно-оперативне и војно-дипломатске делатности. Сврха активности ВОА је обавештајна подршка државном руководству Републике Србије и ВС, као и њиховим припадницима, у земљи и иностранству са циљем спречавања изненађења и обезбеђења података о безбедносној ситуацији у ближем и ширем окружењу, при чему је тежиште на откривању и

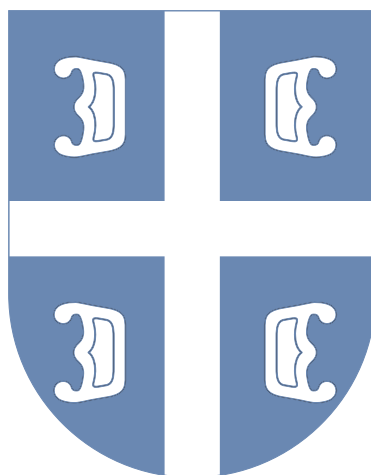

праћењу снага и намера потенцијалног непријатеља, терористичких и екстремистичких снага, те прикупљању других података о војним, политичким и економским активностима који могу бити од утицаја на безбедност земље.

Тежишни задаци ВОА су: откривање, праћење, прикупљање и обрада података о војним плановима и активностима страних држава и њихових ОС, међународних терористичких група, страних организација и појединаца који могу угрозити одбрану РС; израда, класификација, заштита и дистрибуција завршних обавештајних докумената и њихово достављање корисницима; сарадња са страним службама и реализација активности у систему колективне безбедности, представљање и заступање интереса МО Републике Србије преко изасланстава одбране.

Војнообавештајна агенција састоји се од управног и извршног дела. (шема 22)

Војска Србије

Организација, мисије и задаци,
јединице и састави

Војска Србије

Историјат – традиција

Од 2007. године Дан државности Републике Србије и Дан Војске Србије је 15. фебруар. За тај дан се везују два изузетно важна догађаја у историји српског народа – Први српски устанак и доношење првог српског Устава,¹ који симболизују почетак стварања модерне нововековне српске државе и српске војске.

Војска Србије

Војска Србије је оружана сила система одбране и носилац оружаног супротстављања војним облицима угрожавања безбедности

¹ На дан 15. фебруара 1804. године, у Орашцу је започета борба за ослобођење Србије од петовековне отоманске турске власти. На исти дан 1835. године, кнез Милош Обреновић је прогласио први српски Устав, који је сматран за један од најлибералнијих и најмодернијих у Европи тог времена.

државе. Данашња Војска Србије (ВС) званично је формирана 8. јуна 2006. године. Доношењем нових Закона о Војсци Србије и Закона о одбрани, створени су неопходни услови за наставак трансформације, чији је циљ мања, а ефикаснија Војска, у складу са изазовима и претњама и стандардима модерних држава.

Војска Србије се структурно дели на видове, родове и службе, а функционално се организује у команде, јединице и установе. Организациона структура Војске Србије састоји се из Генералштаба Војске Србије, Команде Копнене војске (КоВ), Команде Ваздухопловства и противваздухопловне одбране (ВиПВО) и Команде за обуку (КЗО). У саставу КоВ је Речна флотила, намењена за обезбеђење унутрашњих пловних путева и помоћ цивилним властима у природним катастрофама и елементарним непогодама. Највећи степен ангажовања имају јединице у Копненој зони безбедности (КЗБ).

Војска Србије сарађује са више од 30 армија у свету, а припадници ВС, тренутно, учествују у пет мултинационалних операција/мисија под мандатом Уједињених нација: у ДР Конго, Обали Слоноваче, Либерiji, Чаду и Централноафричкој Републици, Кипру и Либану.

Мисије и задаци војске

Мисије и задатке Војске дефинише Народна скупштина, усвајањем Стратегије одбране, а на основу неотуђивог права државе на индивидуалну и колективну одбрану, сагласно члану 51. Повеље ОУН, и на принципима међународног права којима се регулише употреба силе.

Мисије Војске су одбрана државе од спољног оружаног угрожавања, учешће у изградњи и очувању мира у региону и свету и подршка у случају природних непогода и катастрофа.

Основни задаци Војске су: одвраћање од оружаног угрожавања и других војних изазова, ризика и претњи безбедности; одбрана територије, ваздушног простора и акваторије; оспособљавање војника, старешина, команди, јединица и установа за реализацију мисија и задатака; учешће у међународној војној сарадњи и мировним операцијама под окриљем ОУН и система колективне безбедности; пружање помоћи у случају природних непогода и катастрофа већих размера, у којима су угрожени људски животи, животна средина и материјална добра.

Одбрамбена способност

Могућности Војске за отклањање опасности од војних претњи исказују се способношћу за одвраћање и одбрану.

Способност за одвраћање Војске исказују њена опремљеност савременим борбеним системима и организованост за обављање задатака, те учешће у реализацији задатака у саставу међународних снага. Војска способност за одбрану исказује својим могућностима одбране територије, ваздушног простора и акваторије, уз ангажовање неопходних ресурса одбране, самостално и уз подршку партнера, савезника и пријатељских држава. Способности Војске за одвраћање и одбрану пројектују се за максималан интензитет процењених војних изазова, ризика и претњи безбедности, а врста, јачина и начин ангажовања снага зависе од конкретне ситуације. Исказују се успешним функционисањем система, јавношћу рада и квалитетом припрема за одбрану, оспособљеношћу кадра, формирањем борбених састава способних да ефикасно обаве задатке, вежбовним активностима (укључујући и снаге партнера и савезника), борбеним могућностима наоружања и војне опреме и високим нивоом одлучности за одбрану.

Организација Војске Србије

Основе организационе структуре и бројну величину Војске утврђују надлежни државни органи, на предлог Министарства одбране (МО), зависно од степена угрожености, ресурса, мисија, задатака и међународних стандарда. Организована је на стратегијском, оперативном и тактичком нивоу и то у команде, јединице и установе. Начелно је чине видови, родови и службе. Попуњава се професионалним, рочним и резервним саставом, са тежњом ка потпуној професионализацији. Од 1. јануара 2011. године, укида се обавеза служења војног рока и почиње са добровољним приступом служењу војног рока, као дела реализације потпуне професионализације Војске Србије.² Војска Србије развија сопствене системе обуке и логистике, а ослања се на ресурсе државе и страних партнера.

Према утврђеној организацији, **видови ВС** су: Копнена војска (КоВ) и Ваздухопловство и противваздухопловна одбрана (В и ПВО).

Родови су: пешадија, оклопне јединице, артиљерија, инжињерија, артиљеријско-ракетне јединице за противваздухопловна дејства, авијација, речне јединице и јединице за електронска дејства.

² Закон о изменама и допунама Закона о војној радној и материјалној обавези, Службени гласник Републике Србије 95-10 од 15.12.1010. године.

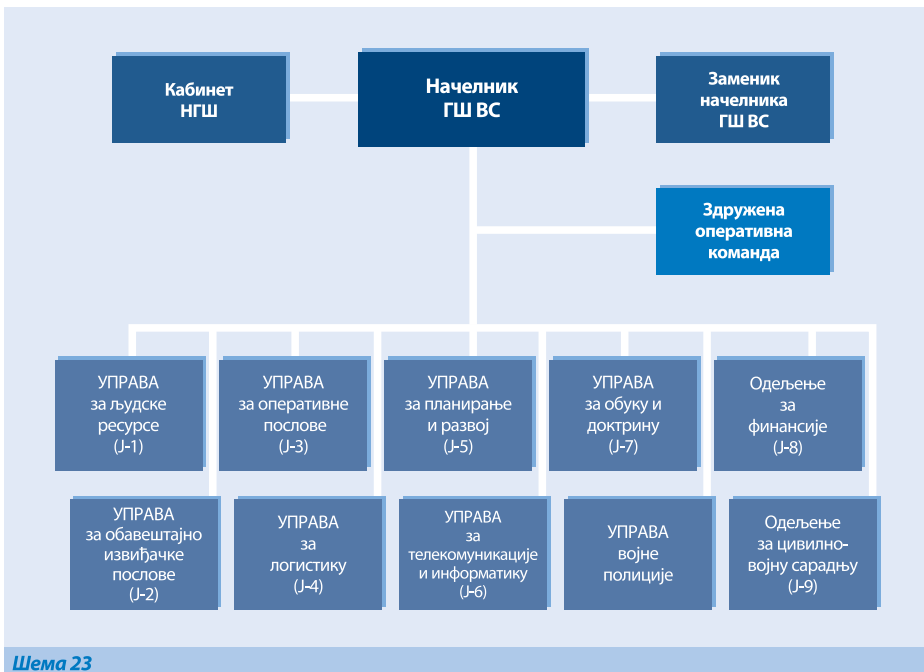
Службе Војске деле се на опште и логистичке. Опште службе су: кадровска, телекомуникације, обавештајна, безбедносна, информатичка, атомско-биолошко-хемијска, ваздушно осматрање и јављање, геодетска, правна, финансијска и метеоролошка и навигацијска служба. Логистичке службе су: техничка, интендантска, санитетска, саобраћајна, ветеринарска и грађевинска служба.

Генералштаб

Генералштаб (ГШ) је највиши стручни и штабни организациони део Војске Србије, надлежан за њену припрему и употребу у миру и рату. На челу Генералштаба је начелник Генералштаба (НГШ). Непосредне потчињене јединице Генералштабу су: Војно-дисциплински судови/J-1, Централна логистичка база/J-4, ВГИ и 224. Ц за ЕД/J-2, ТОЦ/J-5, Бригада везе, ЦКИСиИП и ЦПМиЕ/J-6 и Гарда. Генералштаб, уз Управу војне полиције и Здружену оперативну команду има девет организационих целина (од J-1 до J-9). *(шема 23)*

Унутрашње организационе јединице:

- Управа за људске ресурсе (J-1) намењена је да обавља задатке и послове у персоналној и морално-психолошкој функцији. Војно-дисциплински судови су потчињени J-1.

- Управа за обавештајно-извиђачке послове (Ј-2) намењена је да обавља обавештајно обезбеђење Војске Србије и представља највиши орган обавештајне службе у Војсци Србије. Ј-2 су потчињени ВГИ и 224. Ц за ЕД.
- Управа за оперативне послове (Ј-3) намењена је да обавља оперативне и контролне задатке са циљем обезбеђења потребног нивоа оперативних и функционалних способности и ефикасног руковођења и командовања Војском у миру и рату.
- Управа за логистику (Ј-4) намењена је за обезбеђење функционисања система логистике.
- Управа за планирање и развој (Ј-5) намењена је да обавља задатке планирања, развоја и опремања Војске Србије. ТОЦ је непосредно потчињен Ј-5.
- Управа за телекомуникације и информатику (Ј-6) намењена је за планирање, организовање, координацију и контролу система телекомуникација, информатике и криптозаштиту информација у систему одбране. ЦКИСиИП и ЦПМиЕ су непосредно потчињени Ј-6.
- Управа за обуку и доктрину (Ј-7) намењена је за развој и управљање системом обуке у систему одбране и за израду доктринарних дела.
- Одељење за финансије (Ј-8) намењено је да обавља послове који се односе на финансијско управљање и контролу над управљањем и коришћењем средстава у Војсци Србије.
- Одељење за цивилно-војну сарадњу (Ј-9) намењено је да обавља послове који се односе на цивилно-војну сарадњу у Војсци Србије.
- Управа војне полиције надлежна је за планирање, организовање, координацију и контролу војнополицијских и дела општебезбедносних задатака и послова за потребе Војске Србије и Министарства одбране. Војна полиција извршава послове полиције у Министарству одбране и Војсци Србије, и то: сузбијање криминалитета, контролу и одржавање војног реда и дисциплине, обезбеђење најзначајнијих војних објеката, одређених лица, докумената и наоружања, регулисање и контролу војног путног саобраћаја и противтерористичку заштиту.

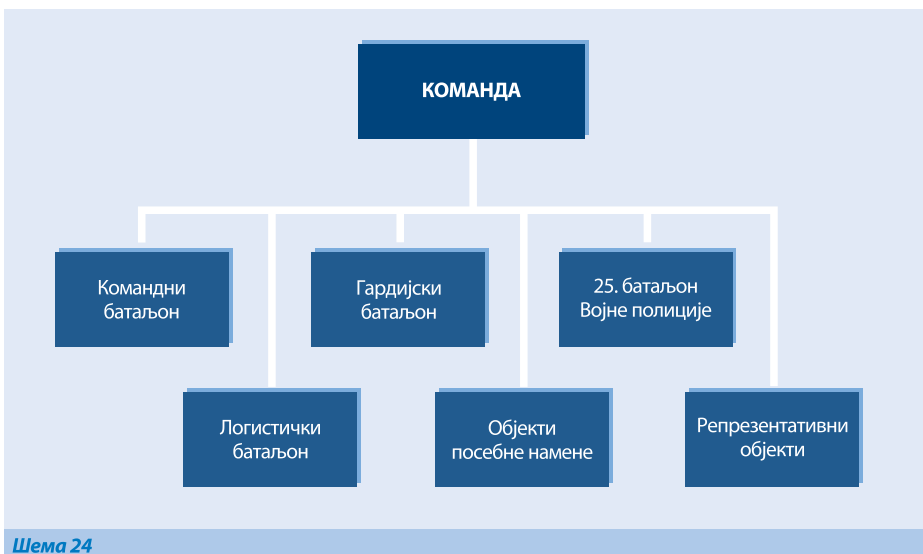
Изменом Закона о Војсци Србије, у оквиру Управе војне полиције формирана је специјализована јединица за унутрашњу контролу рада Војне полиције на чијем челу је војнополицијски инспектор чији је основни задатак контрола законитости приликом употребе средстава принуде од стране овлашћених службених лица при извршењу војнополицијских задатака.

Јединице Генералштаба

Здružена оперативна команда (ЗОК) је организацијска јединица Генералштаба Војске Србије намењена за планирање операције, одговора на кризе и оперативно командовање Војском Србије. ЗОК је надлежна за припрему и доношење одлуке о употреби и командовању снагама видова и родова Војске Србије и снагама других субјеката одбране ангажованим у заједничкој операцији. ЗОК је еластичне формације које се проширује представницима осталих организацијских јединица Генералштаба, а по потреби и командама оперативног нивоа. ЗОК је носилац функције предлагања употребе снага у систему одбране. Основна функција је командна, а задаци из функције су планирање, организовање, руковођење, контрола и оперативна. Непосредно потчињене јединице ЗОК су: Центар за мировне операције, Оперативни центар система одбране, Комисија за војно-технички споразум.

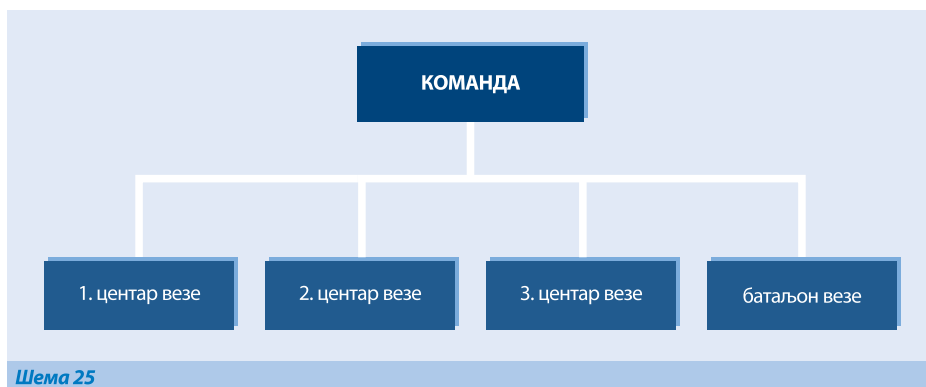
Гарда је елитна јединица Војске Србије, директно потчињена Генералштабу. Јединица је стационирана у Београду.

Намењена је за обезбеђење виталних објеката система одбране и војне почасти највишим иностраним и домаћим државним и војним званичницима. Обавља следеће задатке: обука команди и јединица, обезбеђење њихове борбене готовости и планска употреба; обезбеђење система веза и спровођење мера обезбеђења одређених личности када се налазе у објектима од посебног значаја за ВС и одбрану Србије, а по потреби и у другим објектима; непосредно организовање и извршавање војног протокола; управљање резиденцијалним објектима. (шема 24)

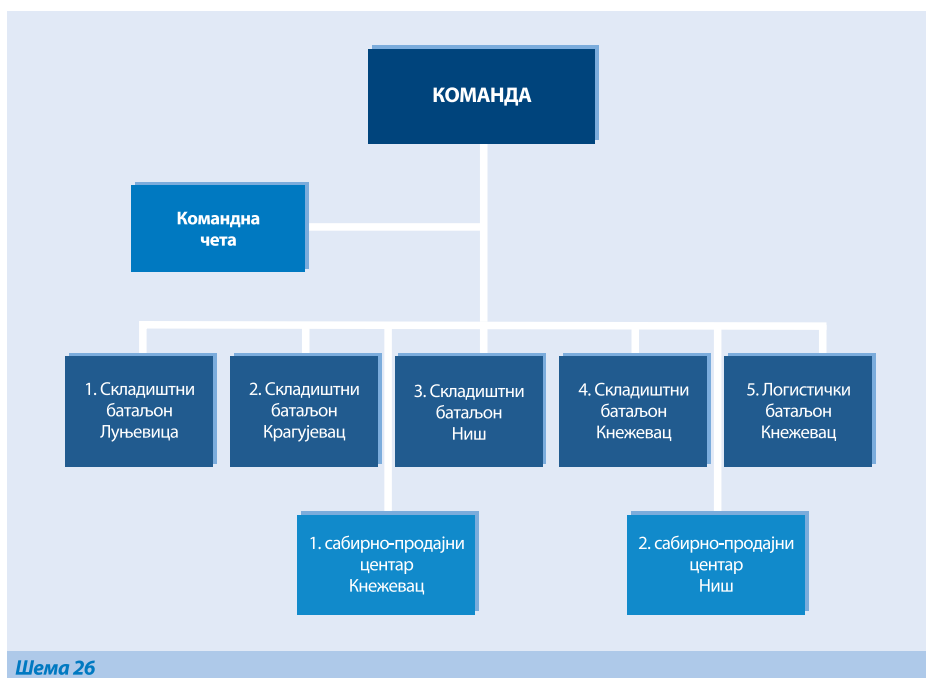
Шема 24

Бригада везе. Команда Бригаде везе налази се у Београду, док су потчињене јединице лоциране у гарнизонима и издвојеним објектима на целој територији Србије. Извршавају следеће задатке: остваривање јединствене команде над системом веза Војске Србије – заштита свих информација; интеграција система веза са другим телекомуникационим системима у земљи; израда планова веза; из своје надлежности предлаже задатке за План уређења и припреме територије за потребе одбране земље; обука припадника бригаде; телекомуникациона подршка јединица Војске Србије током извршења мисије подршке цивилним властима у супротставању невојним претњама безбедности. (шема 25)

Централна логистичка база (ЦЛоб) је највећа логистичка јединица у Војсци Србије, чија је основна намена реализација задатака у оквиру функције снабдевања у систему одбране основним покретним стварима и резервним деловима, убојним и погонским средствима, интендантским, санитетским и ветеринарским покретним стварима и реализација логистичке подршке дела јединица и установа у гарнизону Београд. Команда ЦЛоб се налази у Београду.

Централну логистичку базу сачињавају Команда, четири складишна батаљона, логистички батаљон и два сабирно-продајна центра. У саставу ЦЛоб налазе се укупно 23 складишта и осам одељака на 42 локације. Набројане јединице реализују следеће задатке: снабдевање јединица и установа Војске Србије основним покретним стварима и резервним деловима, убојним и погонским средствима, интендантским, санитетским и ветеринарским покретним стварима; одржавање средстава посебне намене, убојних и ракетних средстава, погонске опреме и инсталација; транспорт покретних средстава за снабдевање јединица Министарства одбране и Војске Србије. (шема 26)

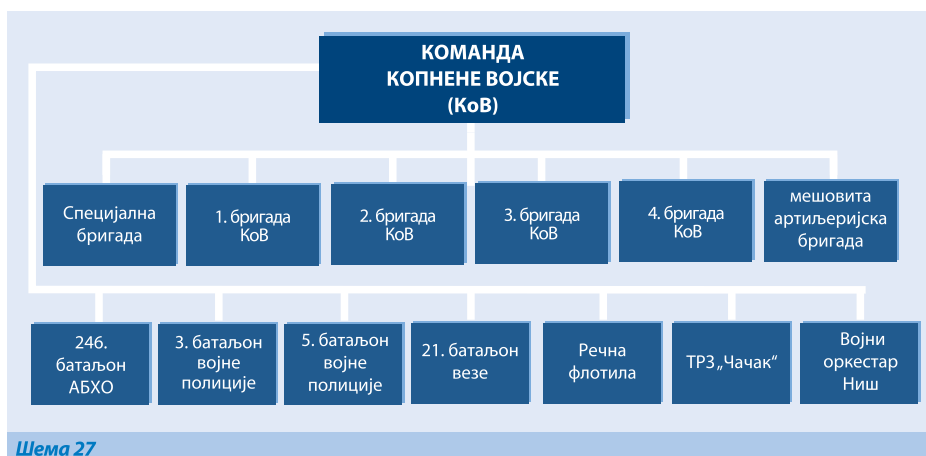
Копнена војска

Копнена војска (КоВ) је најмасовнији вид војске. Њена организација, састав, наоружање и опрема прилагођени су мисијама и задацима ВС, пре свега за дејства на копну.

Дан Копнене војске је 16. новембар, дан када је 1914. године почела Колубарска битка, једна од најзначајнијих битака у Првом светском рату.

Основни задаци које реализује Копнена војска су: одвраћање од оружаног угрожавања; одбрана територије; обезбеђење услова за мобилизацију и развој Војске и других органа и организација система одбране; учешће у мировним операцијама и међународној војној сарадњи и подршка цивилним властима у супротстављању невојним изазовима, ризицима и претњама безбедности.

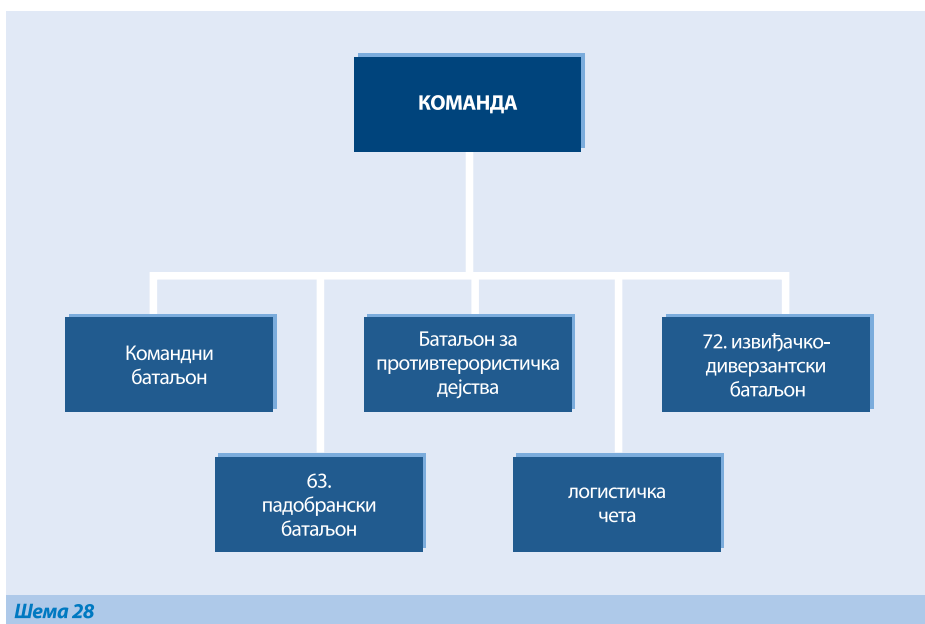
У састав Копнене војске улазе: Команда (Ниш), Специјална бригада, 1. бригада КоВ, 2. бригада КоВ, 3. бригада КоВ, 4. бригада КоВ, Мешовита артиљеријска бригада, као и ниже јединице (самостални батаљони 246. батаљон АБХО, 3. батаљон војне полиције, 5. батаљон војне полиције, 21. батаљон везе и Речна флотила). У саставу КоВ су и ТРЗ „Чачак” и Војни оркестар Ниш. (шема 27)

Јединице Копнене војске

Специјална бригада је елитна јединица Војске Србије, с традицијом противдиверзантских, противтерористичких, извиђачких, падобранских и ронилачких састава. Команда бригаде је у Панчеву, а јединице су стациониране у Нишу и Панчеву.

Задаци које обавља Специјална бригада су: извиђање у стратегијској, оперативној и тактичкој дубини за потребе извођења противтерористичких и противпобуњеничких дејстава; учешће у обавештајним и контраобавештајним акцијама; решавање талачких ситуација; разоружавање терористичких, одметничких и криминалних наоружаних група; учешће у блокади рејона и објеката; угушење оружане побуне; обезбеђење највиших војних и државних функционера; откривање и обележавање циљева за дејство авијације и далекометне артиљерије у тактичкој и оперативној дубини противника; спасавање оборених пилота и извиђачко-диверзантских група и појединаца у позадини противника, десантирање и снабдевање из ваздуха. (шема 28)

Шема 28

Прва бригада Копнене војске (КоВ) састоји се од Команде и десет батаљона-дивизиона који реализују следеће задатке: изградња и одржавање оперативне способности; припрема и ангажовање јединица и војника у обезбеђењу административне линије са Косовом и Метохијом и контроли Копнене зоне безбедности на југу Србије; оспособљавање и увежбавање Команди, јединица и војника за извршавање наменских задатака и припрема и ангажовање

јединица за пружање помоћи цивилним властима у санацији последица евентуалних природних непогода и катастрофа.

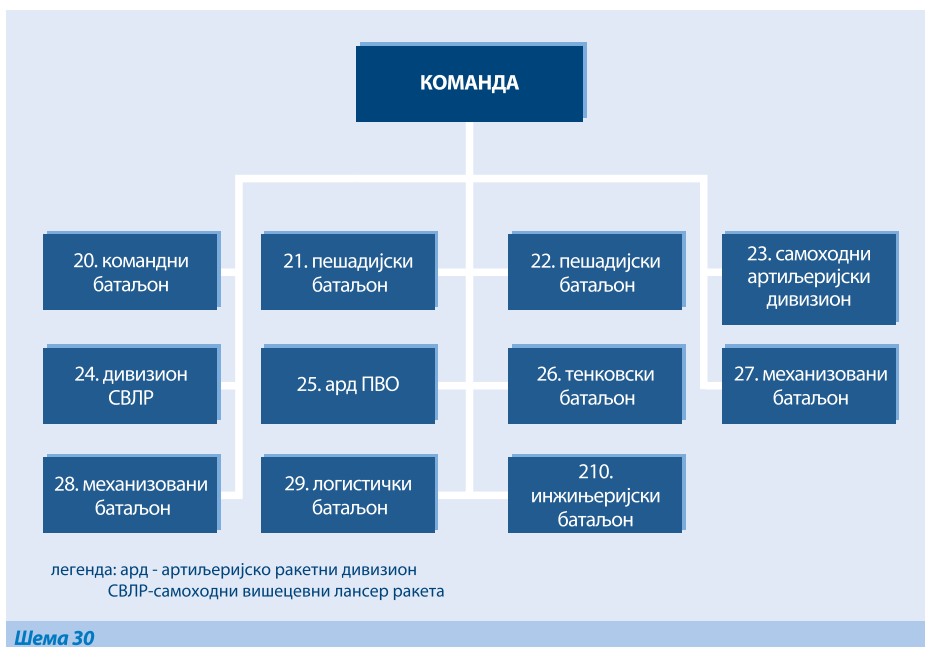
Команда Прве бригаде КоВ налази се у Новом Саду, а јединице су стациониране у Бачкој Тополи, Сремској Митровици, Панчеву и Новом Саду. (шема 29)

Друга бригада КоВ се састоји од Команде бригаде и 11 батаљона-дивизиона који реализују следеће задатке: изградња и одржавање оперативне способности за извршавање задатака у оквиру мисија Војске Србије; обезбеђење административне линије према Косову и Метохији у оквиру Коппене зоне безбедности на пет база; обукавање и увежбавање команди и јединица за извршење наменских задатака и припрема и ангажовање јединица за пружање помоћи цивилним властима у санацији последица евентуалних природних непогода и катастрофа.

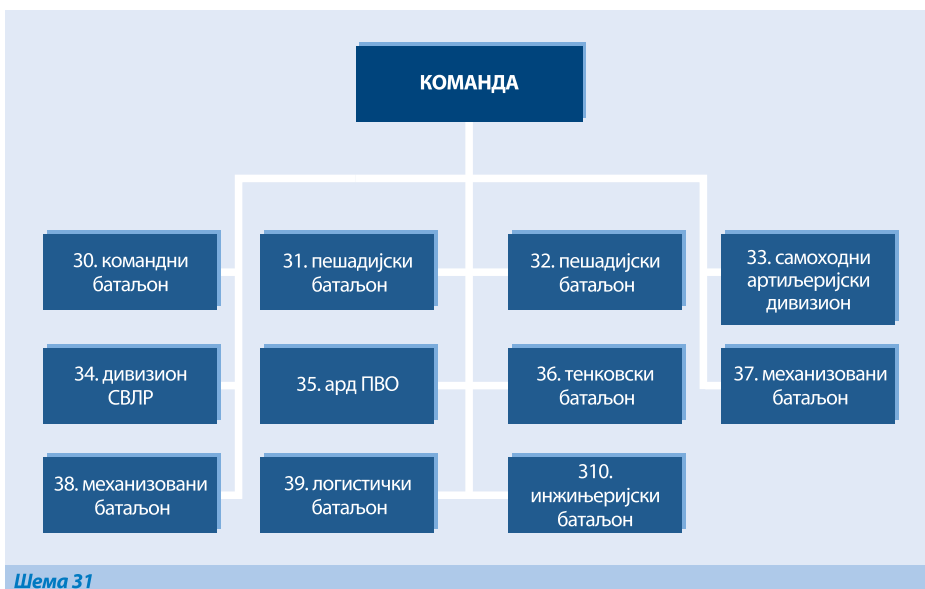
Команда Друге бригаде КоВ је у Краљеву, а јединице су стациониране у Новом Пазару, Рашкој, Ваљеву и Краљеву. (шема 30)

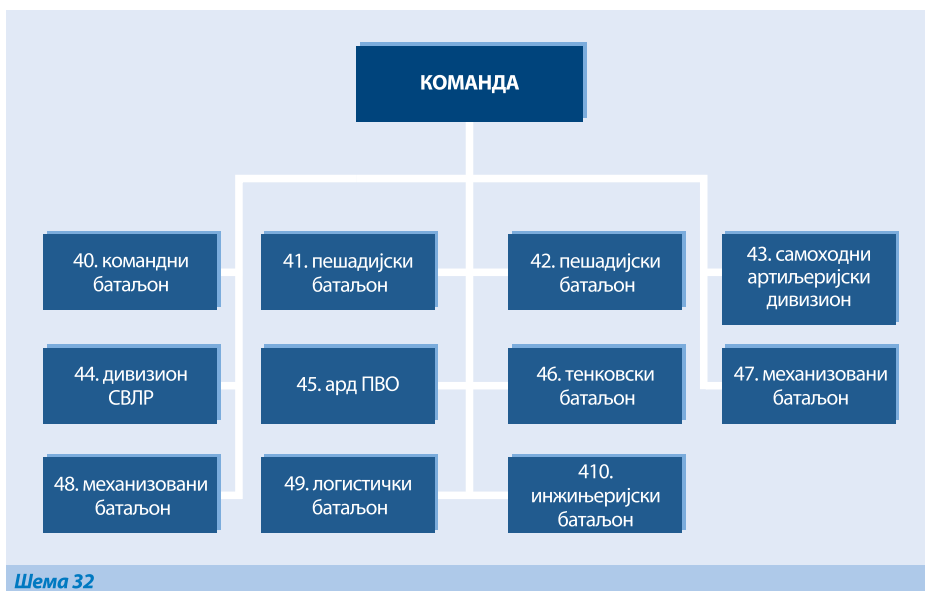
Трећа бригада КоВ састоји се од Команде и 11 батаљона-дивизиона које реализују следеће задатке: изградња и одржавање оперативне способности; припрема и ангажовање јединица и војника у обезбеђењу административне линије са Косовом и Метохијом и контроли Коппене зоне безбедности на југу Србије; оспособљавање и увежбавање команди, јединица и војника за извршавање

наменских задатака и припрема и ангажовање јединица за пружање помоћи цивилним властима у санацији последица евентуалних природних непогода и катастрофа.

Команда Треће бригаде налази се у Нишу, а јединице су стационарне у Прокупљу, Зајечару, Куршумлији и Нишу. (шема 31)

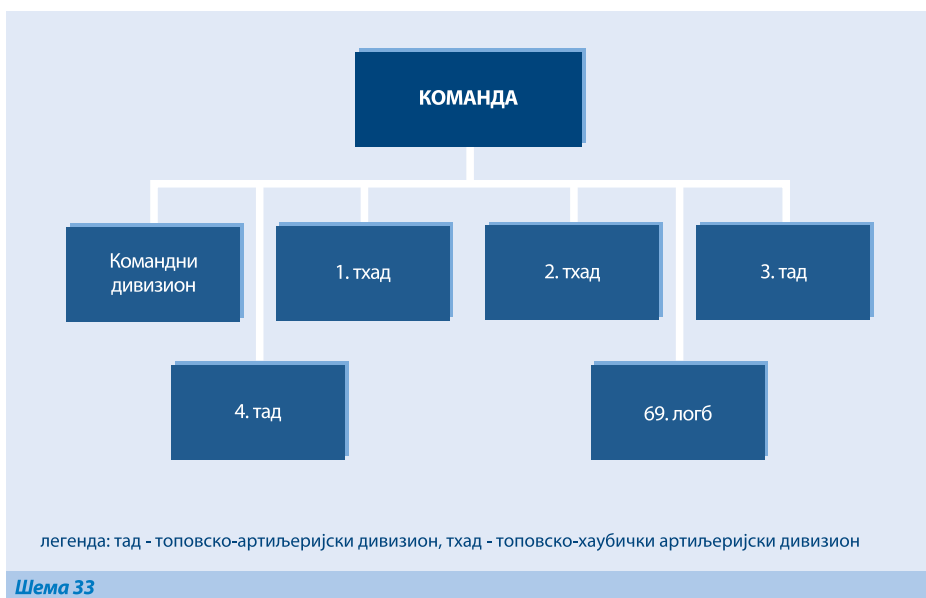

Четврта бригада КоВ састоји се од Команде бригаде и 11 батаљона–дивизиона који као тежишни задатак имају обезбеђење административне линије са Косовом и Метохијом и контролу Копнене зоне безбедности (јединице су стациониране у 11 база, 4 поседну-та објекта и бази „Југ“). Осим тога, задаци које обављају јединице Четврте бригаде КоВ су: обучавање и увежбавање команди и јединица за извршење наменских задатака и припрема и ангажовање јединица за пружање помоћи цивилним властима у санацији последица евентуалних природних непогода и катастрофа.

Команда Четврте бригаде КоВ налази се у Врању, а јединице су стациониране у Лесковцу, Бујановцу и Врању. (шема 32)

Мешовита артиљеријска бригада (мабр) састоји се од: командног дивизиона, два топовско-хаубичка артиљеријска дивизиона (1. тхад 152 мм и 2. тхад 152 мм), два топовско-артиљеријска дивизиона (3. тад 130 мм, 4. тад 130 мм) и логистичког батаљона (69. логб). Команда и јединице Мешовите артиљеријске бригаде налазе се у Нишу.

Задаци мабр су: изградња и одржавање оперативне способности за извршавање задатака у оквиру мисија ВС; обучавање и увежбавање команди и јединица за извршење наменских задатака и припрема и ангажовање јединица за пружање помоћи цивилним властима у санацији последица евентуалних природних непогода и катастрофа. (шема 33)

Речна флотила Копнене војске намењена је за дејства на унутрашњим пловним путевима. Команда Речне флотиле налази се у Новом Саду, а јединице су стациониране у Новом Саду, Београду и Шапцу. Речна флотила КоВ обавља следеће задатке: оспособљавање и увежбавање Команде, потчињених јединица и припадника Флотиле за извршавање наменских задатака; изградња и одржавање оперативних способности за извршавање задатака из све три мисије Војске Србије; контрола унутрашњих пловних путева и обезбеђење маневра јединицама КоВ. (шема 34)

246. батаљон АБХО је оспособљен и опремљен да самостално и у саставу осталих структура ВС извршава задатке нуклеарно-хемијско-биолошког обезбеђења у све три мисије Војске. Батаљон се налази у Крушевцу.

21. батаљон везе КоВ је стациониран у Нишу. У његовом саставу су Командна чета, три чете везе и Одељење за техничко одржавање. Батаљон обезбеђује сталне и непрекидне везе за потребе Команде Копнене војске.

Батаљони војне полиције. У саставу Копнене војске су 3. и 5. батаљон Војне полиције који су носиоци војнополицијских послова на територији Републике Србије.

Припадници 3. батаљона Војне полиције ангажовани су на извршењу војнополицијских послова на подручју 54 општине у источном, централном и јужном делу Републике Србије. Извршавање војнополицијских послова координира се са две службе дежурства у Нишу и Врању.

Припадници 5. батаљона Војне полиције ангажовани су на извршењу војнополицијских послова на територији коју покрива 111 општина у северном, западном и централном делу Републике Србије. Извршавање војнополицијских послова координира се са три службе дежурства у Београду, Новом Саду и Краљеву.

Припадници батаљона Војне полиције обављају војнополицијске послове у складу са Законом о Војсци Србије, Уредбом о овлашћењима, изгледу, издавању и коришћењу посебне службене легитимације и значке овлашћених службених лица војне полиције и Правилником о овлашћеним службеним лицима, начину примене овлашћења и обављању задатака и послова Војне полиције.

Ваздухопловство и Противваздухопловна одбрана

Ваздухопловство и противваздухопловна одбрана (ВиПВО) је вид Војске који обједињава родове и службе чији су организација, састав, наоружање и опрема прилагођени за извођење борбених дејстава по циљевима у ваздушном простору и на земљи.

Дан ВиПВО је 24. децембар, дан када је 1912. године, на основу Одлуке српског Војног министарства и Главног Ђенералштаба, војвода Радомир Путник донео Решење о формирању Ваздухопловне команде са седиштем у Нишу. У састав Команде ушли су Аеропланско и Балонско одељење, Водоничка централа и Голубија пошта (сви сегменти тадашњег ваздухопловства). У то време, Србија је била једна од 15 земаља у свету која је имала војно ваздухопловство и једна међу првих пет земаља у свету која је током опсаде Скадра 1913. године употребила ваздухоплове у борбеним дејствима.

Данашња Команда ВиПВО је стационирана у Земуну. Задаци које, са својим саставима, ВиПВО реализује су: стална изградња оперативних и функционалних способности, контрола и заштита суверенитета ваздушног простора; одвраћање од агресије ваздухопловним снагама и спречавање изненађења; противваздухопловна одбрана територије и снага Војске; извиђање из ваздушног простора; ваздухопловна ватрена подршка; ваздушни транспорт; трагање и спасавање; учешће у међународној војној сарадњи; учешће у мултинационалним операцијама и подршка цивиним властима у супротстављању унутрашњем оружаном угрожавању и неоружаним претњама безбедности.

Ваздухопловство и противваздухопловна одбрана се састоји од: Команде В и ПВО (Земун), 204. ваздухопловне бригаде (204. вбр), 98. ваздухопловне бригаде (98. вбр), 250. ракетне бригаде противваздухопловне одбране (250. рбр ПВО), 126. бригаде ваздушног осматрања јављања и навођења (126. бр ВОЈИН), 333. инжињеријског батаљона (333. инжб), 210. батаљона везе (210. бв), Војно-медицинског института, Музеја југословенског ратног

ваздухопловства, Ваздухопловног завода „Мома Станојловић” и Одељења за контролу и заштиту ваздушног простора. (шема 35)

Јединице Ваздухопловства и противваздухопловне одбране

204. ваздухопловна бригада је здружена тактичка ваздухопловна јединица намењена за контролу и заштиту ваздушног простора, ватрену подршку јединица КоВ, превозење ваздушним путем, извиђање из ваздуха, школовање студената, као и за борбено и логистичко обезбеђење сопствених и придодатих авијацијских јединица. Њену основну организацијску структуру чине модуларне јединице ранга ескадрила, батаљон-дивизион. Команда јединице је смештена на војном аеродрому „Батајница”.

Мирнодопски задаци: контрола ваздушног простора, одвраћање од агресије ваздухопловним снагама и спречавање изненађења, извиђање из ваздуха, превозење ваздушним путем, учешће у мировним операцијама и међународној војној сарадњи, подршка цивилним властима у случају природних непогода, индустријских и других несрећа и епидемија и пружање подршке цивилним властима у супротстављању тероризму и организованом криминалу, као и школовање студената Војне академије, смер авијације.

Задаци у рату: борба за превласт у ваздушном простору, противваздухопловна одбрана територије и снага Војске, извиђање из ваздушног простора, ваздухопловна ватрена подршка снагама КоВ и превозење и транспорт ваздушним путем. (шема 36)

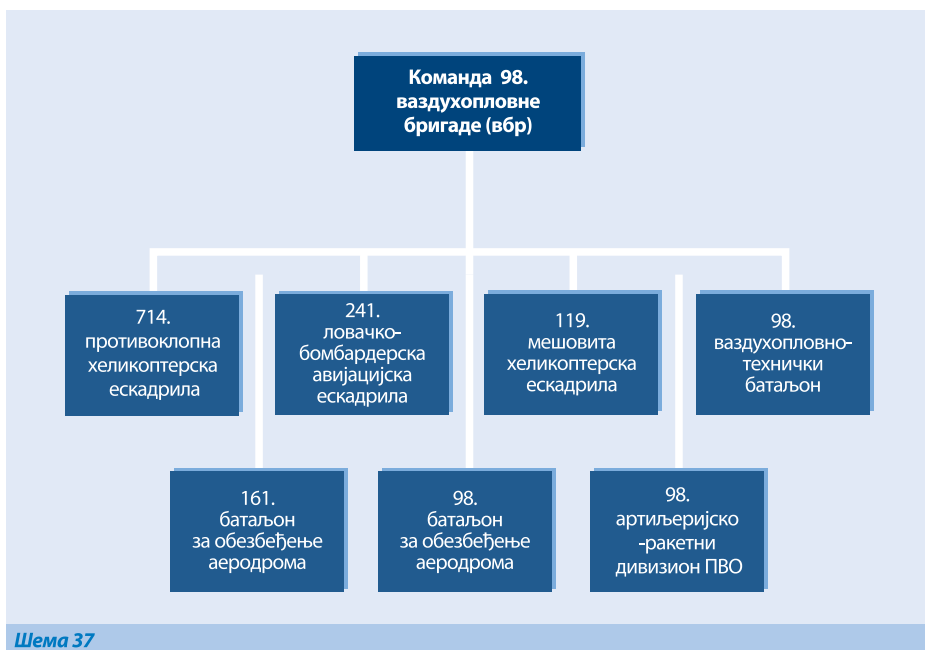

98. ваздухопловна бригада је здружена тактичка ваздухопловна јединица намењена за ватрену подршку јединица Копнене војске, превозење ваздушним путем, извиђање из ваздуха, као и за борбено и логистичко обезбеђење сопствених и придодатих авијацијских јединица. Њену основну организацијску структуру чине модуларне јединице ранга ескадрила, батаљон-дивизион. Команда и јединице 98. ваздухопловне бригаде смештене су на аеродрома „Лађевци” и „Ниш”.

Задаци 98. ваздухопловне бригаде у миру су: одвраћање од агресије ваздухопловним снагама и спречавање изненађења, извиђање из ваздуха, превозење ваздушним путем, учешће у мировним операцијама и међународној војној сарадњи, пружање подршке органима цивилне власти у случају природних непогода, индустријских и других несрећа и епидемија и пружање подршке цивилним властима у супротстављању тероризму и организованом криминалу.

Задаци у рату: ваздухопловна ватрена подршка, противваздухопловна одбрана аеродрома, извиђање из ваздушног простора и превозење ваздушним путем.

За реализацију превозења ваздушним путем намењена је мешовита хеликоптерска авијацијска ескадрила, која у свом саставу има транспортне хеликоптере. Извиђање из ваздуха обавља извиђачка авијација визуелним извиђањем и аеро-фото снимањем. Јединице

за ваздухопловно-техничко и техничко одржавање намењене су за опслуживање авиона и хеликоптера у првом и другом степену. За логистичко обезбеђење јединица које базирају на аеродромима „Лађевци” и „Ниш” и придодатих јединица намењени су батаљони за обезбеђење аеродрома. (шема 37)

250. ракетна бригада противваздухопловне одбране (250. рбр ПВО) је здружена тактичка јединица, намењена за противваздухопловну одбрану од извиђања и дејстава противника из ваздушног простора ширих рејона градова и јединица Војске Србије. Оспособљена је за извршавање борбених задатака самостално и у садејству са осталим јединицама ПВО (ловачка авијација и јединице ВОЈ).

У саставу 250. рбр ПВО налази се пет ракетних дивизиона ПВО, од којих су три самоходна – ракетни систем „КУВ”, а два ракетни систем „НЕВА”. Постојећом организацијом обезбеђена је интеграција различитих система наоружања, као и рационално трошење расположивих ресурса ради постизања што већег степена способности и приправности за извршавање мисија и задатака. Команда 250. ракетне бригаде ПВО смештена је у касарну „Бањица” у Београду, док су јединице размештене на девет локација.

Задаци 250. рбр ПВО су: вођење противваздухопловне борбе, одбрана ваздушног простора, реаговање на инциденте у ваздушном

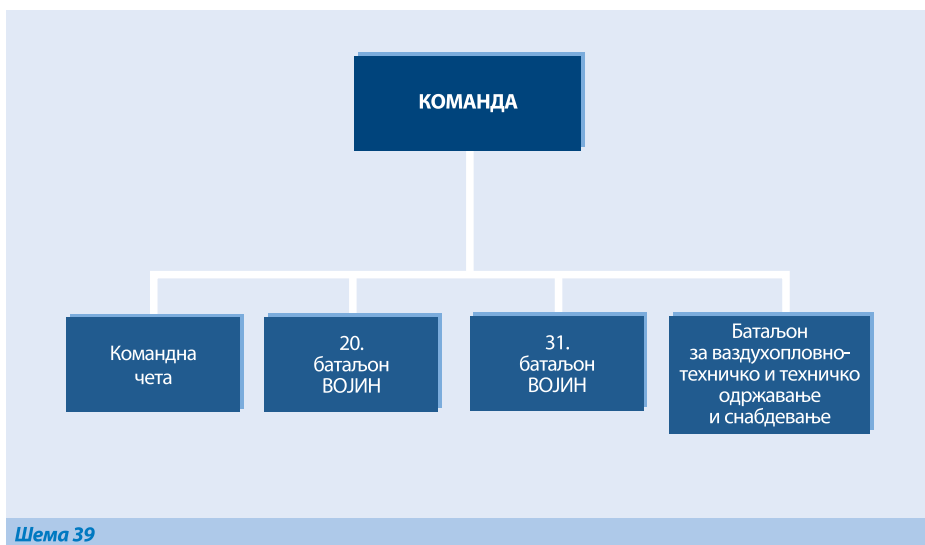

простору, учешће у међународној војној сарадњи кроз учествовање у међународним војним вежбама, пружање подршке и супротстављање евентуалном тероризму из ваздушног простора откривањем и дејством по терористичким ваздухопловима и обука, изградња и одржавање борбене готовости. (шема 38)

126. бригада ВОЈИН (126. бр ВОЈИН) је намењена за обезбеђење сталног увида у ситуацију у ваздушном простору, обезбеђење информација систему командовања у ПВО и стварању услова за употребу снага за ПВО, а осталим структурама обезбеђује информације за противваздушну борбу и противваздухопловну заштиту. Зона одговорности ове јединице је целокупни ваздушни простор изнад Републике Србије. Податке о ситуацији у ваздушном простору дистрибуира свим корисницима у систему одбране.

Основни задаци 126. бр ВОЈИН су: непрекидно осматрање, откривање циљева и њихово праћење у ваздушном простору, прикупљање, обрада и излагање података, обавештавање, радарско обезбеђење јединица ПВО навођењем ловачке авијације и усмеравањем АРЈ ПВО, откривање нуклеарних експлозија, праћење циљева на мору и земљи и сл.

Састоји се од Команде, командне чете, два батаљона ВОЈИН и батаљона за ваздухопловно и техничко одржавање и снабдевање. Наоружање и опрема јединице су иностраног и домаћег порекла.

Специфичности јединице су велики број малих издвојених борбених састава и сарадња са Агенцијом за контролу летења. Команда Центра налази се у Београду. (шема 39)

333. инжињеријски батаљон састоји се од Команде, две инжињеријске чете, чете за утврђивање, логистичког вода и одељења везе. Батаљон је опремљен инжињеријским машинама, инжињеријским средствима и моторним возилима. Команда батаљона се налази у Панчеву. 333. инжињеријски батаљон намењен је, опремљен и оспособљен за извршавање задатака инжињеријских дејстава за потребе Команде и јединица Ваздухопловства и ПВО ВС.

Задаци које обавља у реализацији своје намене су: основно и допунско запречавање; савлађивање природних и вештачких препрека; оправке, одржавање и изградња комуникација у зонама одбране и на правцима напада јединица за чије се потребе ангажује. У склопу овог задатка посебно се издваја задатак отклањања оштећења на оперативним површинама аеродрома, насталих дејством савремених убојних средстава; изводи радове на утврђивању и изградњи објеката за ватрено дејство и заштиту на командним местима, центрима везе, ракетним и радарским положајима и аеродромима и врши испомоћ цивилним структурама у отклањању последица елементарних непогода.

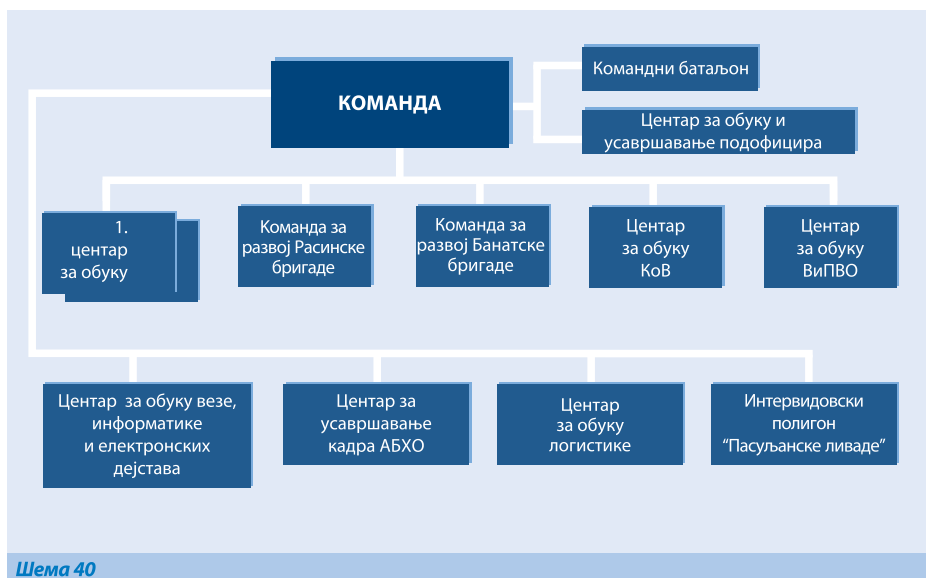
210. батаљон везе (бв) основна је тактичка јединица службе телекомуникација, опремљена и оспособљена за остваривање веза за потребе претпостављене Команде.

210. бв намењен је да опслужује елементе стационарног центра везе Команде Ваздухопловства и ПВО, поставља покретни центар везе и реализује телекомуникационо-информационо обезбеђење за потребе Команде В и ПВО у миру, ванредним условима и рату. Размештен је на простору Београда и Новог Сада. Команда 210. батаљона везе налази се у Београду.

Задаци које реализује у оквиру своје намене су: обезбеђење непрекидности и квалитетно функционисање телекомуникационо-информационог система и заштита информација за потребе Команде В и ПВО; ојачање елемената стационарног центра везе; постављање покретног центра везе на Командном месту В и ПВО и обука људства за рад на телекомуникационо-информационим уређајима и системима.

Команда за обуку

Команда за обуку формирана је 23. априла 2007. године, од делова јединица Оперативних снага, Копнених снага и Ваздухопловства и ПВО. Намена Команде за обуку је индивидуална обука војника на добровољном служењу војног рока, кандидата за професионалне војнике и припаднике активне резерве, обука кандидата за подофицире, усавршавање кадра и колективна обука територијалних јединица. Формирањем Команде за обуку извршено је обједињавање пет центара за основну обуку и пет центара за стручно-специјалистичку обуку видова, родова и служби (КоВ, В и ПВО, АБХО, логистике, везе, информатике и електронских дејстава). Поред центара за обуку у саставу Команде за обуку су још и полигони за обуку и стрелишта. Команда за обуку је смештена у Београду, а центри за обуку налазе се у Сомбору, Панчеву, Јакову, Ваљеву, Зајечару, Крушевцу, Лесковцу, Пожаревцу, Батајници и Горњем Милановцу.

У саставу Команде за обуку, у миру су: Команда, Командни батаљон, центри за индивидуалну обуку, центри за обуку КоВ, В и ПВО, логистике, везе и информатике, Центар за усавршавање кадрова АБХО, Центар за усавршавање подофицира, Интервидовски полигон „Пасуљанске ливаде” и Команде за развој територијалних бригада. *(шема 40)*

Након формирања професионалне Војске, центри за основну и центри за специјалистичку обуку обучаваће кандидате за професионалне војнике, припаднике пасивне и активне резерве, војнике на добровољном служењу војног рока и подофицире.

Центри за обуку

Центри за основну обуку

Центри за основну обуку намењени су за реализацију основне индивидуалне обуке према јединственом програму и стандардима основне обуке војника. (шема 41)

Први центар за обуку налази се у гарнизону Сомбор, у касарни „Аеродром”, где су размештени Команда Првог центра за обуку, Батаљон за обуку и Командна чета .

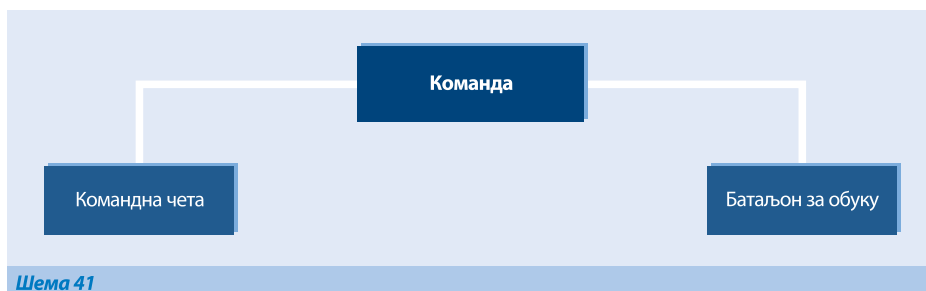
Трећи центар за обуку налази се око 30 километара југозападно од Београда, у месту Јаково, у касарни „Мајор Милан Тепић”.

Четврти центар за обуку налази се у гарнизону Ваљево, у касарни „Војвода Живојин Мишић”.

Пети центар за обуку налази се у гарнизону Зајечар, у касарни „Никола Пашић”.

Седми центар за обуку налази се у гарнизону Лесковац, у касарни „Војвода Петар Бојовић”.

Задаци које реализују центри за основну обуку су: основна обука војника на одслужењу војног рока, професионалних војника и војника у резерви; организовање и реализација курсева усавршавања

професионалног кадра; оцењивање (сертификација) обучености војника након завршене фазе основне обуке.

У центрима се реализује основна обука војника свих специјалности током индивидуалне обуке, према јединственом плану и програму основне обуке војника. Циљ је стварање поузданог, физички спремног и мотивисаног војника који поседује квалитете потребне за борбу и основне вештине да би преживео на бојном пољу и функционисао као члан тима или посаде. У фази стручно-специјалистичке обуке, циљ је стварање самоувереног и дисциплинованог војника који је физички способан, добро мотивисан, обучен у основним вештинама и који поседује квалитете борца да преживи на бојном пољу и извршава задатке као члан посаде или тима. По завршетку индивидуалне обуке, војник се упућује у матичне јединице, где се реализује колективна обука.

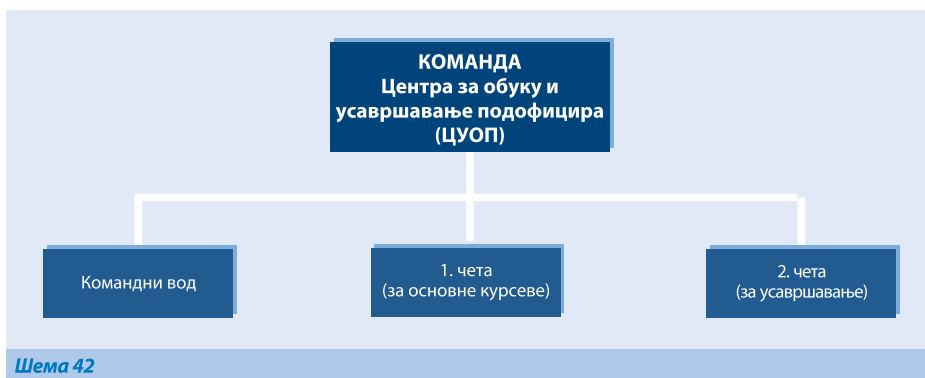
Центри за стручно специјалистичку обуку

Намена центара за стручно специјалистичку обуку је да, осим специјалистичке обуке за намене родова и служби, реализују посебне задатке, као што су:

- контрола и оцењивање школских и бојних гађања јединица ПВО; (ЦО В и ПВО)
- несметано функционисање војне организације у касарни и гарнизону; (ЦО ВИЕД)
- извршавање задатака у оквиру прве и треће мисије Војске; (ЦО ВИЕД)
- организација и спровођење међународних курсева за потребе Организације за забрану хемијског оружја; (ЦУК АБХО)
- учешће у опитно-експлоатационим испитивањима опреме АБХО, у сарадњи са произвођачима и научно-истраживачким установама МО; (ЦУК АБХО)
- пружање експертске помоћи структурама изван МО из проблематике АБХО, што представља активно учешће у оквиру реализације треће мисије ВС; (ЦУК АБХО)
- по одлуци министра одбране РС, центар може да пружа интелектуалне услуге из своје делатности и лицима и институцијама изван ВС и МО РС. (ЦО Ло)

Центар за обуку и усавршавање подофицира (ЦОУП) лоциран је у Гарнизону Панчево, у касарни „НХ Стевица Јовановић”.

Центар за обуку и усавршавање подофицира намењен је за планирање, организовање и извођење обуке и усавршавање професионалних војника, кандидата за подофицире и подофицира.

У Центру за усавршавање подофицира, реализују се следећи програми: курсеви (основни, лидерски и виши), каријерни курсеви (за прве и главне подофицире, као и командно-штабни подофицирски курс), специјалистички курсеви (за специјалисте) и наменски курсеви (за инструкторе, сертификаторе обуке, дидактичко-методички и за руковоаоце наоружањем и војном опремом).

Време и трајање појединих курсева одређено је у складу са плановима и програмима обуке.

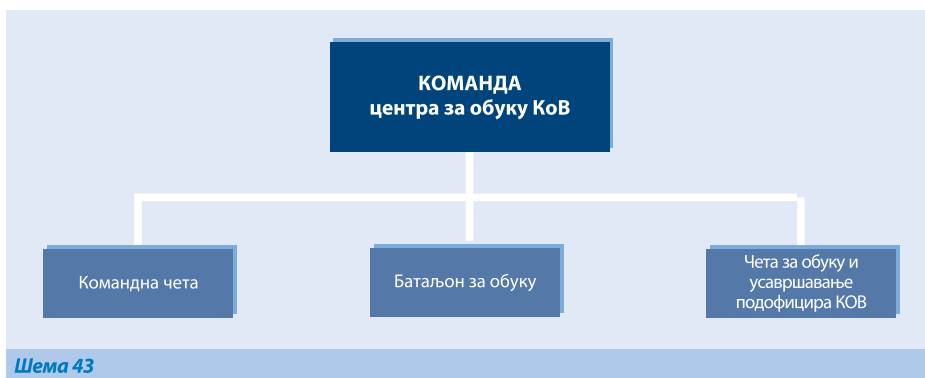
По завршетку основног курса за подофицире, кандидати добијају чин водника и постављају се на формацијска места у јединицама Војске Србије, у складу са војно-евиденционим специјалностима. (шема 42)

Центри за стручно специјалистичку обуку

Стручно специјалистичка обука, која се реализује у центрима за обуку родова (ЦО КоВ, ВиПВО) и служби (АБХО, Ло) или одређених специјалности (ВИЕД) је напредна индивидуална обука којом се стичу неопходна стручно специјалистичка знања и вештине за војноевиденциону специјалност родова и служби, неопходних за самостално обављање формацијских дужности у оквиру рода и специјалности.

Намена центара за стручно специјалистичку обуку је да, осим специјалистичке обуке за намене родова и служби, реализују посебне задатке, као што су:

- контрола и оцењивање школских и бојних гађања јединица ПВО; (ЦО В и ПВО)
- несметано функционисање војне организације у касарни и гарнизону; (ЦО ВИЕД)

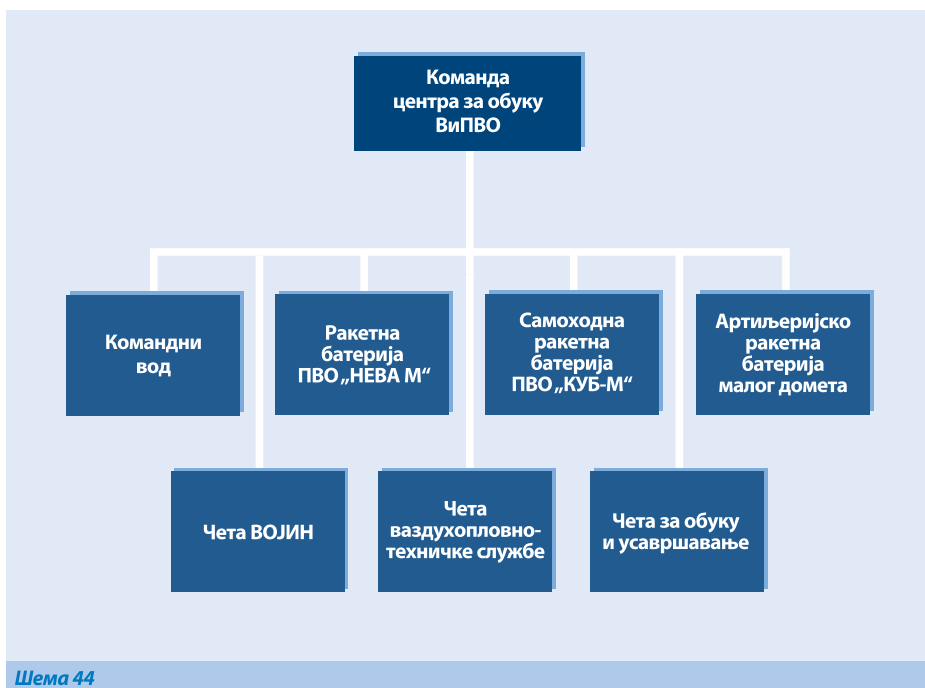
- извршавање задатака у оквиру прве и треће мисије Војске; (ЦО ВИЕД)
- организација и спровођење међународних курсева за потребе Организације за забрану хемијског оружја; (ЦУК АБХО)
- учешће у опитно-експлоатационим испитивањима опреме АБХО, у сарадњи са произвођачима и научно-истраживачким установама МО; (ЦУК АБХО)
- пружање експертске помоћи структурама изван МО из проблематике АБХО, што представља активно учешће у оквиру реализације треће мисије ВС; (ЦУК АБХО)
- по одлуци министра одбране РС, центар може да пружа интелектуалне услуге из своје делатности и лицима и институцијама изван ВС и МО РС. (ЦО Ло)

Центар за обуку КОВ (ЦО КоВ) налази се у гарнизону Пожаревац, у касарни „Генерал Павле Јуришић-Штурм”.

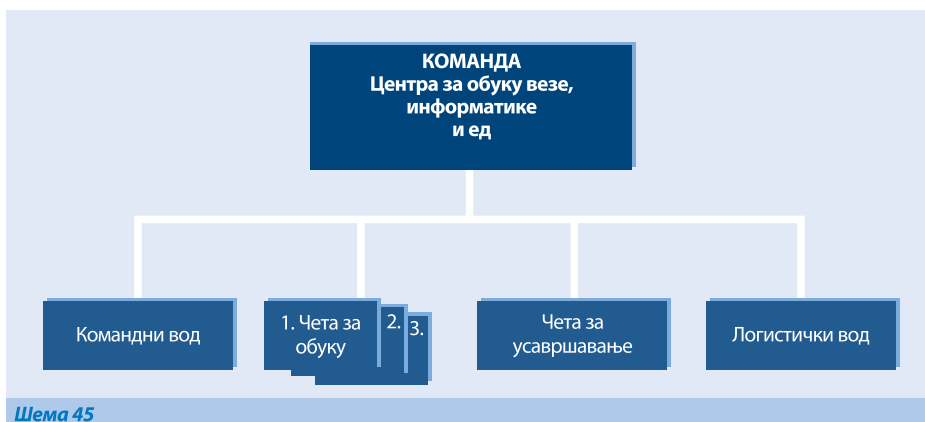
У ЦО КоВ реализује се стручно специјалистичка обука војника рочног састава за војноевиденционе специјалности родова и служби Копнене војске: пешадије (14 специјалности), оклопних јединица (шест специјалности), артиљерије (осам специјалности), инжењерије (18 специјалности) и две извиђачке специјалности. Укупно се у ЦО КоВ обучавају 53 специјалности Копнене војске. У Центру се годишње изведе око 350 бојних гађања. (шема 43)

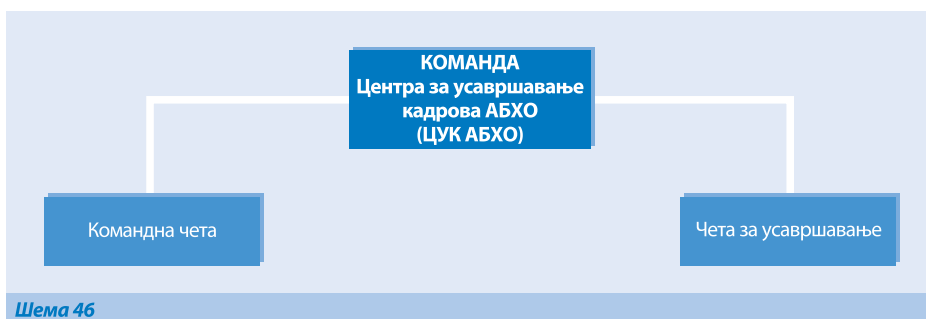
Центар за обуку В и ПВО налази се на војном аеродрому „Батајница”.

ЦО В и ПВО намењен је за реализацију стручно специјалистичке обуке војника на одслужењу војног рока за војноевиденционе специјалности родова и служби Ваздухопловства и противваздухопловне одбране, током индивидуалне обуке.

У Центру за обуку В и ПВО реализује се стручно-специјалистичка обука војника рочног састава за војноевиденционе специјалности родова и служби В и ПВО: род АРЈ ПВО, служба ВОЈ и ваздухопловно-техничка служба. Укупно се у Центру за обуку В и ПВО обучавају војници 39 специјалности за потребе Ваздухопловства и противваздухопловне одбране. (шема 44)

Центар за обуку везе, информатике и електронских дејстава (ЦО ВИЕД) је лоциран у гарнизону Горњи Милановац, у касарни „Војвода Радомир Путник”.

ЦО ВИЕД је намењен за реализацију стручно-специјалистичке обуке војника на одслужењу војног рока за војноевиденционе специјалности везе, током индивидуалне обуке. У Центру за обуку везе, информатике и електронских дејстава реализује се стручно-специјалистичка обука војника за војноевиденционе специјалности везе, у периоду индивидуалне обуке за потребе Војске Србије. (шема 45)

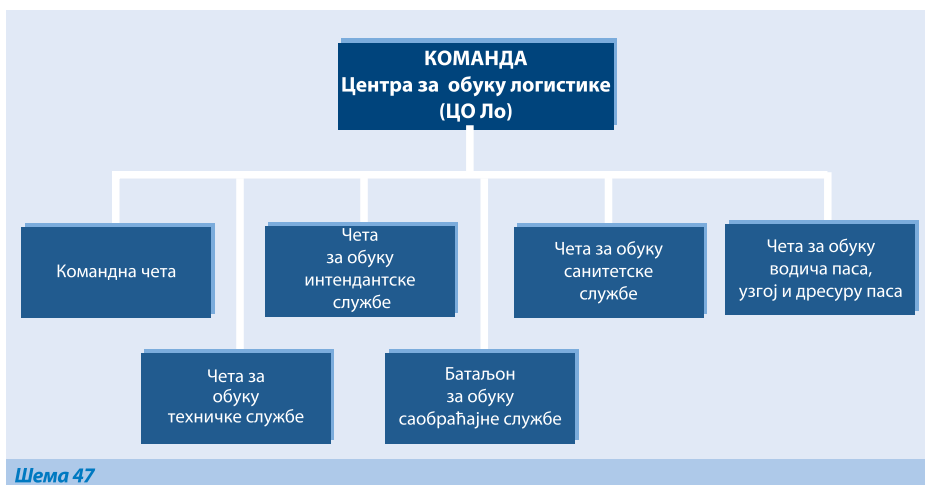
Центар за усавршавање кадрова АБХО (ЦУК АБХО), је лоциран у Крушевцу, у касарни „Цар Лазар”. ЦУК АБХО је намењен за реализацију стручно-специјалистичке обуке са војницима на служењу војног рока војноевиденционе специјалности службе АБХО, током индивидуалне обуке и усавршавање кадра АБХО и старешина других родова и служби из области против нуклеарно-хемијско-биолошког (ПНХБ) обезбеђења.

Интензивна међународна војна сарадња и реализација више интернационалних курсева, допринели су да се ЦУК АБХО уврсти у Презентациони документ Владе Србије за сарадњу у оквиру Програма „Партнерство за мир”, као и предлогом за формирање Регионалног центра за земље партнере SEECP -а.³ (шема 46)

Центар за обуку логистике (ЦО Ло), размештен је на три локације:

- у гарнизону Крушевац, касарна „Цар Лазар”, смештене су: Команда, Командна чета и чете за обуку техничке и интендантске службе,

3 Процес сарадње у Југоисточној Европи-(South East European Cooperation Process-SEECP).

- у гарнизону Ниш, касарна „Књаз Михајло”, смештена је Чета за обуку санитетске службе и Чета за обуку водича паса, узгој и дресуру паса.
- у гарнизону Краљево, касарна „Рибница“, смештен је Батаљон за обуку саобраћајне службе. (шема 47)

Центар за обуку логистике намењен је за реализацију стручно-специјалистичке обуке војника за војноевиденционе специјалности служби логистике, током индивидуалне обуке.

Центар је намењен за обучавање, усавршавање и оспособљавање кадрова техничке, интендантске, саобраћајне, санитетске и ветеринарске службе, за све профиле кадра (војници, војници по уговору, кандидати за подофицире, подофицире, цивилна лица и друга лица по одлуци МО (лица из грађанства, лица за мировне мисије и лица из иностранства). Укупно се у Центру за обуку логистике обучавају војници 23 специјалности за потребе служби логистике.

Именик

Министарство одбране

Ред- број	Формацијски назив	Прикључак са ДАТЦ	Службени прикључак са јавне АТЦ	факс
1	Кабинет МО	3203-006	3006-311	3006-062
2	Инспекторат одбране	2064-011	3006-308	3000-061
3	Сектор за политику одбране	3203-074	"3006-347 3006-203"	3000-308
4	Управа за стратегијско планирање	3203-085	3006-346	3000-187
5	Управа за међународну вој- ну сарадњу	3203-078	3006-352	3006-021
6	Управа за организацију	3201-058	3006-177	3006-084
7	Сектор за буџет и финансије	3203-154	3006-093	
8	Управа за буџет	3203-067	3660-036	3006-142
9	Секретаријат МО	3203-019	3006-268	3203-464
10	Управа за ОПП	3203-038	3000-008	
11	Правна управа	3203-132	3000-202	3000-202
12	Сектор за људске ресурсе	3203-119		3006-060
13	Управа за кадрове	3201-055		
14	Управа за обавезе одбране	3203-042	3006-335	3651-618
15	Управа за традицију, стан- дарт и ветеране	3203-055		
16	Сектор за материјалне ресурсе	3201-004		3006-322

Ред. број	Формацијски назив	Прикључак са ДАТЦ	Службени прикључак са јавне АТЦ	факс
17	Управа за општу логистику СМР МО	3201-013	3006-180	3006-299
18	Управа за одбрамбене технологије СМР МО	2059-029		3006-221
19	Управа за снабдевање СМР МО	2059-019	3006-279	3006-330
20	Управа за инфраструктуру СМР МО	2059-010	3006-344	3006-151
21	Војнообавештајна агенција	3201-031	3000-025	
22	Војнобезбедносна агенција - Дирекција	3201-037	3614-412	3201-374
23	Управа за односе са јавношћу	3203-015	3203-086	3203-466
24	Управа за војно здравство МО	3201-016		3006-278

Војска Србије

Ред. број	Формацијски назив	Прикључак са ДАТЦ/АТЦ	Прикључак са јавне АТЦ	факс
1	НГШ ВС	2063-900	011/3006295	011/3006331
2	З О К	2063-938	011/3006040	2063-358
3	Управа за људске ресурсе (Ј-1)	2063-837	011/3000-058	011/3006-039
4	Управа за обавештајноизвиђачке послове (Ј-2)	2064-563	011/3000131	
5	Управа за оперативне послове (Ј-3)	2063-817	011/3006-063	011/3000-199
6	Управа за логистику (Ј-4)	2064-552	011/3006135	
7	Управа за планирање и развој (Ј-5)	2063-834	011/3005073	011/3005053
8	Управа за телекомуникације и информатику (Ј-6)	3603-005	011/3006207	011/3006024
9	Управа за обуку и доктрину (Ј-7)	2064-557	011/3005250	011/3000143
10	Одељење за финансије (Ј-8)	3201-134	011/3621960	011/2659066
11	Одељење за цивилно-војну сарадњу (Ј-9)	2063-819	011/3006049	011/2063426
12	Управа војне полиције ГШ	3201-035	011/3000293	011/3201-410
13	Команда КоВ	018/508-260	018/521595	018/508221
14	Команда ВиПВО	3074-023	011/3163969	
15	Команда за обуку	2064-558	011/3005022 011/3000180"	

Ред. број	Формацијски назив	Прикључак са ДАТЦ/АТЦ	Прикључак са јавне АТЦ	факс
16	Гарда	2064-005	011/3005227	
17	224. центар за електронска дејства	3074-522	011/3163408	
18	Централна логистичка база ЦЛоб	3205-002	011/3000277	
19	Бригада везе	2063-918	011/3005083	
20	1.бригада КоВ	021/4835-012	021/525861	
21	2.бригада КоВ	036/308-160	036/353530	
22	3.бригада КоВ	018/508-747	018/252665	
23	4.бригада КоВ	017/414-102 локал 41-006	017/7427116	
24	спецбр	013/326-026	013/331722	
25	мабр	018/508-737	018/258413	
26	Речна флотила	021/4835-421	021/468239	
28	204.аб	3106-001	011/3164087	
29	98.аб	036/305-001	036/313470	
30	126.цВОЈИН	3053-202	011/3005034	
31	250.рбрПВО	3053-104	011/3005210	
32	1. Центар за обуку	025/438-899 локал 58-001	025/420881	
33	КОМАНДА ЗА РАЗВОЈ БАНАТСКЕ БРИГАДЕ	013/326-178	013/318157	
34	3. Центар за обуку	3092-701	011/8416888	
35	4. Центар за обуку	014/2960-002	014/222269	
36	5. Центар за обуку	019/422-034 локал 48-111	019/423287	

Ред. број	Формацијски назив	Прикључак са ДАТЦ/АТЦ	Прикључак са јавне АТЦ	факс
37	КОМАНДА ЗА РАЗВОЈ РАСИНСКЕ БРИГАДЕ	037/416-020	037/440258	
38	7. Центар за обуку	016/249-114	016/216330	
39	Центар за обуку КоВ	012/223-666 локал 49-001	012/222888	
40	Центар за обуку ВиПВО	3106-520	011/3193825	
41	Центар за обуку Ло	037/416-058	037/442246	
42	Центар за обуку ВИиЕД	032/713-290 локал 49-501	032/712190	
43	Центар за усавршавање кадрова АБХО	037/416-060	037/439913	
44	Центар за обуку и усавршавање подоф.	013/326-562	013/312212	

Електронске адресе МО и ВС

1.	ministar.odbrane@mod.gov.rs	Министар одбране
2.	kabinetmo@mod.gov.rs	Кабинет министра одбране
3.	vojska.srbije@mod.gov.rs	Начелник ГШ, Заменик начелника ГШ
4.	vojska.srbije@vs.rs	

Интернет презентације МО и ВС

- www.mod.gov.rs
- www.vs.rs

